

RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2022 ROKU I PIERWSZYCH MIESIĄCACH 2023 ROKU

Kwiecień 2023

 1+48 56 66 93 900

 <https://wuptorun.praca.gov.pl>

 wup@wup.torun.pl

Spis treści

1. NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI	2
ROK 2022	2
ROK 2023	6
2. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN NA RYNKU PRACY W 2022 ROKU	8
2.1. SYTUACJA GOSPODARCZA – PODSTAWOWE DANE	8
2.2. BEZROBOCIE REJESTROWANE I AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH	10
3. CUDZOZIEMCY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY.....	18
4. GŁÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE NA RZECZ RYNKU PRACY W 2022 ROKU W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM	23
4.1. USŁUGI ŚWIADCZONE BEZPOŚREDNIO NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY ...	23
4.2. REALIZACJA PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z RYNKIEM PRACY	25
4.2.1. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ.....	27
4.2.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014- 2020	28
4.3. TARCZA ANTYKRYZYSOWA	29
5. FUNDUSZ PRACY W 2022 ROKU.....	30
5.1. WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2022 ROKU	30
6. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W PIERWSZYCH MIESIĄCACH 2023 ROKU	32
6.1. SYTUACJA GOSPODARCZA	32
6.2. ZMIANA W POZIOMIE BEZROBOCIA REJESTROWANEGO	33
6.3. OBYWATELE UKRAINY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY W 2023 ROKU	35
6.4. FUNDUSZ PRACY I EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY W 2023 ROKU	37
6.5. NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA W 2023 ROKU (STYCZEŃ – MARZEC)	38
6.5.1. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2023 ROK	38
6.5.2. WYKAZ ZAWODÓW, W KTÓRYCH ZA PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW MOŻE BYĆ DOKONYWANA REFUNDACJA	38
6.5.3. WOJEWÓDZKA RADA RYNKU PRACY	39
6.5.4. WDRAŻANIE PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020	39
6.5.5. WDRAŻANIE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020	40
6.5.6. WDRAŻANIE FUNDUSZY EUROPEJSKICH DLA POMORZA I KUJAW NA LATA 2021-2027	41
6.5.7. OPRACOWANIE POLITYKI MIGRACYJNEJ DLA REGIONU.....	44
6.5.8. PROJEKT DOTYCZĄCY SZKOLEŃ OSÓB DOROSŁYCH Z WYKORZYSTANIEM BAZY USŁUG ROZWOJOWYCH	45
WAŻNE INFORMACJE I PUBLIKACJE DOTYCZĄCE REGIONALNEGO RYNKU PRACY	47
SPIS WYKRESÓW I TABEL W TEKŚCIE	48
ANEKS STATYSTYCZNY	49

1. NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

ROK 2022

W 2022 roku sytuacja na regionalnym rynku pracy była stabilna, przy czym zauważalny był wpływ negatywnych skutków wojny w Ukrainie:

➔ **wzrosła liczba podmiotów gospodarczych ogółem, ale także podmiotów zlikwidowanych**

W grudniu 2022 roku w regionie w rejestrze REGON było 219,6 tys. podmiotów – 3,8 tys. tj., 1,8% więcej niż rok wcześniej. W ciągu roku wzrosła liczba podmiotów wykreślonych z rejestru. Wykreślonych zostało 12,8 tys. jednostek – o 23,2% więcej niż w 2021 roku.

➔ **wzrósł udział osób pracujących**

Wskaźnik zatrudnienia w końcu 2022 roku wyniósł w województwie 55,9% – o 0,6 p.p. mniej niż w Polsce, ale 0,9 p.p. więcej niż w IV kwartale 2021 roku. Wskaźnik zatrudnienia wśród kobiet (49,1%) był zdecydowanie niższy niż w grupie mężczyzn (63,1%).

➔ **powolny spadek zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

W grudniu 2022 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim wyniosło 258,3 tys. etatów. W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw pozostało na podobnym poziomie – wzrost o 0,9% (rok wcześniej spadek o 0,7%). Od maja 2022 roku widoczny jest jednak powolny spadek zatrudnienia w tym sektorze.

➔ **zmniejszenie skali bezrobocia rejestrowanego**

W grudniu 2022 roku zarejestrowanych pozostawało 56 484 bezrobotnych. Było to o 8,7% mniej niż w końcu 2021 roku (rok wcześniej spadek o 15,8%). Stopa bezrobocia rejestrowanego dla województwa wyniosła w grudniu 2022 roku 7,4% i była wyższa od krajowej o 2,2 p.p. W ciągu roku wskaźnik zmniejszył się o 0,7 p.p. Spadek ten był porównywalny do średniej dla kraju. Zmniejszenie poziomu bezrobocia częściowo związane jest ze zmianami demograficznymi. W 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim populacja osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 15,9 tys. osób.

➔ **terytorialne zróżnicowanie bezrobocia**

Stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej występowała w dwóch miastach na prawach powiatu – Bydgoszczy (2,2%) i Toruniu (3,5%) oraz w powiatach: bydgoskim (3,4%), świeckim (6,5%) i brodnickim (7,1%). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano dla powiatów zlokalizowanych w południowo-wschodniej części województwa: lipnowskiego (13,9%), włocławskiego (14,8%) oraz radziejowskiego (17,3%).

➡ **wzrost nowych rejestracji, w tym obywateli Ukrainy**

Liczba osób zgłaszających się do powiatowych urzędów pracy wyniosła 87 970 osób i była wyższa o 12,6% (pierwszy wzrost od 8 lat). Z uwagi na wojnę w Ukrainie zarejestrowało się 4547 obywateli tego państwa (5,0% rejestrujących się). W końcu grudnia 2022 roku w ewidencji urzędów pracy pozostawało 762 obywateli Ukrainy, co stanowiło 1,3% ogółu.

➡ **utrzymująca się struktura bezrobotnych pod względem cech społeczno-demograficznych**

W końcu grudnia 2022 roku większość bezrobotnych stanowiły kobiety (58,9% ogółu), wśród których 34,6% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Ponad połowa zarejestrowanych to osoby długotrwale bezrobotne – 55,7%. W województwie utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych bez wykształcenia średniego. Najliczniejszymi grupami wśród bezrobotnych były osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym – 31,7% oraz zasadniczym zawodowym/branżowym I stopnia – 27,5%.

➡ **spadek liczby długotrwale bezrobotnych i wzrost młodych bezrobotnych**

Populacja długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 17,7% (najdynamiczniejszy spadek) i w końcu 2022 roku wyniosła 31 451 osób. Wzrosła liczba młodych bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (42,9% więcej). W końcu grudnia 2022 roku w województwie pozostawało 2384 bezrobotnych absolwentów (4,2% ogółu). Wynika to z tego, że w 2022 roku branżowe szkoły I stopnia ukończyła młodzież z tzw. podwójnego rocznika. Zwiększyła się też liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku (o 1,5%), którzy w końcu grudnia 2022 roku w liczbie 9049 osób stanowili 16,0% bezrobotnych.

➡ **spadek liczby wolnych miejsc pracy**

Zgłoszone zostały 65 844 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej – o 6,1% mniej. Spadek ten dotyczył niesubsydiowanych miejsc pracy zgłaszanych w ramach testu rynku pracy¹, których liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 26,2%. W porównaniu z 2021 rokiem wzrosła liczba subsydiowanych miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej.

➡ **wzrost liczby pracowników zwolnionych w zwolnieniach grupowych**

W ramach zwolnień grupowych pracę straciły 534 osoby, o 142 osoby, 36,2% więcej niż w 2021 roku. W końcu roku w trakcie realizacji były 4 zgłoszenia zwolnień, dotyczące 106 osób. W ewidencji pozostawało 1972 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (3,5% ogółu bezrobotnych).

---

¹ Miejsca pracy skierowane do cudzoziemców. Test rynku pracy to procedura uzyskania informacji na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, potwierdzającej brak możliwości zatrudnienia na dane stanowiska obywatela Polski lub obywatela UE.

➡ **spadek liczby bezrobotnych, którzy rozpoczęli zatrudnienie**

W 2022 roku pracę podjęło 49 202 bezrobotnych, o 7,3% mniej niż w roku wcześniejszym – zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 37 005 osób (o 12,8% mniej), natomiast liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane – 12 197 osób – zwiększyła się o 14,5%. Podjęcie pracy było powodem wyłączenia z ewidencji 52,7% bezrobotnych (w 2021 roku – 59,2%).

➡ **wzrost liczby zaktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy**

W ramach pozatrudnieniowych form pomocy i zatrudnienia subsydiowanego zaktywizowano 24 106 osób bezrobotnych (o 3161 osób, tj. 15,1% więcej niż w 2021 roku). Najpopularniejszą formą pomocy były staże, które w 2022 roku rozpoczęło 7741 bezrobotnych (32,1% zaktywizowanych). Jako zatrudnienie subsydiowane najczęściej podejmowane były roboty publiczne (3948 osób – 16,4% zaktywizowanych). Staże, roboty publiczne oraz szkolenia to też formy, z których najczęściej korzystali zarejestrowani obywatele Ukrainy.

➡ **obecność cudzoziemców na regionalnym rynku pracy**

W 2022 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wydano 89 653 dokumenty umożliwiające cudzoziemcom pracę w regionie. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał 26 726 zezwoleń na pracę, a powiatowe urzędy pracy zanotowały 35 335 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom, a także 452 pozwolenia na pracę sezonową. Dodatkowo z uwagi na konflikt zbrojny w Ukrainie, obywatelom tego państwa umożliwiono pracę na terenie Polski także na podstawie zgłoszenia podjęcia pracy. Od marca do końca 2022 roku pracodawcy z województwa kujawsko-pomorskiego przekazali 27 140 powiadomień o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy. W porównaniu z 2021 rokiem wydano o 23,8% dokumentów mniej, na co wpływ miał zarówno wybuch wojny, jak i zmiany legislacyjne.

➡ **wsparcie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój**

W 2022 roku w zakresie realizacji Osi Priorytetowej I *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* (Działanie 1.1, Działanie 1.2) wsparte zostało 5561 osób do 29 roku życia, w tym 4946 osób bezrobotnych, 540 biernych zawodowo i 75 pracujących znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy.

➡ **wsparcie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego**

W ramach Osi Priorytetowej 8 *Aktywni na rynku pracy* (Działanie 8.1, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.5.2) w 2022 roku wsparciem objęto 5527 osób powyżej 29 roku życia, w tym 4922 bezrobotnych, 386 pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz 219 osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

➡ **informacja i poradnictwo zawodowe**

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) w 2022 roku informacją i poradnictwem zawodowym w formie indywidualnej, jak i grupowej objęło 13,8 tys. klientów. Doradcy zawodowi świadczyli również pomoc w punktach informacyjno-doradczych dla obywateli Ukrainy oraz wspierali pracodawców w zakresie zatrudniania obywateli tego kraju.

➡ **kontakty z instytucjami działającymi w obszarze rynku pracy oraz edukacji**

W ramach realizacji funkcji informacyjnej pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu byli organizatorami oraz brali udział w wydarzeniach mających na celu wsparcie osób bezrobotnych, uczniów i studentów, a także pracujących, którzy poszukiwali możliwości dalszego rozwoju zawodowego. Udostępniano informacje i publikacje charakteryzujące regionalny rynek pracy. Dla szkół zawodowych oraz uczniów ostatnich klas szkół podstawowych zorganizowane zostały konkursy dotyczące regionalnego rynku pracy.

➡ **opiniowanie kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych**

Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Toruniu (na podstawie informacji przygotowanych przez WUP) wydała 372 opinie nt. utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych. Po przeanalizowaniu sytuacji na rynku pracy w wybranych zawodach, wydanych zostało 350 opinii pozytywnych i 22 negatywne.

➡ **Usługi Europejskich Służb Zatrudnienia**

W 2022 roku doradcy EURES przyjęli do realizacji 594 oferty pracy za granicą. W ramach ofert dostępnych było 3510 wolnych miejsc pracy. W ciągu roku zwiększyła się zarówno liczba zgłaszanych ofert, jak i dostępnych miejsc pracy. Najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w branży: metalowej, logistycznej, budowlanej oraz IT. Udzielono też 724 porady indywidualne osobom poszukującym pracy poza granicami kraju.

➡ **koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego**

W ramach realizacji zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w 2022 roku WUP w Toruniu wydał 899 decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wpłynęło także 850 zapytań o potwierdzenie przebytych okresów zatrudnienia/ubezpieczenia na terenie państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii oraz 440 dokumentów uprawniających do transferu zasiłku z innych państw członkowskich.

➡ **Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych**

Celem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest zaspokajanie roszczeń pracowniczych w razie braku możliwości ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności, przyjęto wnioski o wypłatę świadczeń dla 432 osób na kwotę 3,6 mln zł. W ciągu roku liczba pracowników ubiegających się o wypłatę zaległych świadczeń zmniejszyła się o 18,5%.

ROK 2023

➡ spadek zatrudnienia i wzrost wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw

W lutym 2023 roku w województwie kujawsko-pomorskim w sektorze przedsiębiorstw nastąpił roczny spadek przeciętnego zatrudnienia. W sektorze tym było 257,2 tys. etatów (o 1,0% mniej niż w analogicznym okresie 2022 roku, rok wcześniej wzrost o 1,4%). Wzrosło przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, które wyniosło 6103,00 zł (wzrost o 13,0%, 11. miejsce w kraju).

➡ wzrost liczby rejestracji w urzędach pracy

W pierwszych dwóch miesiącach 2023 roku w powiatowych urzędach pracy województwa zarejestrowało się 16 191 bezrobotnych. Było to o 18,5% więcej niż w styczniu i lutym 2022 roku. W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 12 858 osób (4,2% więcej niż w 2022 roku). Ponad połowa wyłączeń spowodowana była podjęciem pracy – 6798 osób (52,9%, rok wcześniej 55,7%).

➡ spadek liczby zgłaszanych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej

W styczniu i lutym 2023 roku powiatowe urzędy pracy z terenu województwa pozyskały 9423 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Było to o 3009 propozycji (24,2%) mniej niż w analogicznym okresie 2022 roku.

➡ aktywizacja osób bezrobotnych

łącznie powiatowe urzędy pracy w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy (szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne) zaktywizowały w analizowanym okresie 2023 roku 2548 osób bezrobotnych (o 1,0% więcej niż w styczniu i lutym 2022 roku).

➡ skala bezrobocia rejestrowanego

W końcu lutego 2023 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 56 484 bezrobotnych. Było to o 5,9% (3333 osoby) więcej niż w grudniu 2022 roku, ale o 5,3% (3369 osób) mniej niż przed rokiem. W tym samym czasie stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła 7,8% i była o 2,2 p.p. wyższa niż w kraju. W końcu lutego 2023 roku województwo zajmowało piąte miejsce pod względem najwyższej stopy bezrobocia.

➡ obecność obywateli Ukrainy na regionalnym rynku pracy

Co miesiąc monitorowana jest sytuacja obywateli Ukrainy na rynku pracy. W styczniu i lutym 2023 roku pracodawcy z województwa kujawsko-pomorskiego przekazali 7114 powiadomień o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy. Powiadomienia o podjęciu pracy najczęściej dotyczyły pracowników wykonujących prace proste (40,8%). W końcu lutego w PUP województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych pozostawało 847 obywateli Ukrainy – 1,4% zarejestrowanych.

➡ **środki Funduszu Pracy**

W 2023 roku województwo kujawsko-pomorskie na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych dysponuje środkami Funduszu Pracy w kwocie 228,6 mln zł.

➡ **Regionalny Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok**

Opracowany został projekt Regionalnego Planu Działania na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok. Przyjęcie projektu dokumentu przez Zarząd Województwa Kujawsko Pomorskiego planowane jest na kwiecień br.

➡ **wykaz zawodów refundowanych młodocianych pracowników**

Przygotowana została propozycja wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników Ochotnicze Hufce Pracy mogą dokonywać refundacji. Propozycja wykazu, zawierająca 144 zawody, została pozytywnie zaopiniowana przez Wojewódzka Radę Rynku Pracy. 29 marca br. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę w tej sprawie.

➡ **Wojewódzka Rada Rynku Pracy**

W I kwartale 2023 roku odbyło się jedno posiedzenie Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Zaopiniowano ww. projekt wykazu zawodów. Rozpatrzonych zostało też 28 wniosków szkół zawodowych o powołanie nowych kierunków kształcenia.

➡ **zadania Instytucji Pośredniczącej w ramach PO WER i RPO WK-P**

W ramach pełnienia funkcji Instytucji Pośredniczącej dla Działania 8.1, Działania 8.2 i Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P na lata 2014-2020 oraz Działania 1.1 i Działania 1.2 PO WER prowadzone były prace związane z nadzorowaniem i rozliczaniem realizowanych projektów oraz monitorowaniem zwrotów od beneficjentów zakończonych projektów.

➡ **zadania Instytucji Pośredniczącej w ramach FEEdKP 2021-2027**

W marcu br. Zarząd województwa Kujawsko-Pomorskiego powierzył WUP w Toruniu zadania Instytucji Pośredniczącej dla programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (FEEdKP 2021-2027) w obszarze dotyczącym Priorytetu 8 „Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego”. Ogłoszenie pierwszych konkursów w ramach programu planowane jest na II kwartał br.

➡ **polityka migracyjna**

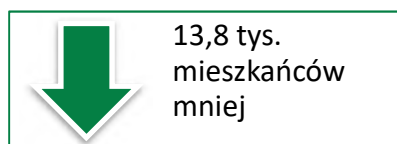
Trwają prace nad opracowaniem polityki migracyjnej dla regionu. Jej założenia w znacznej mierze realizowane będą w ramach przygotowywanego projektu „Integracja cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy”, którego realizatorem będzie WUP w Toruniu. W 2023 roku planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie i rozpoczęcie realizacji projektu w ramach FEEdKP 2021-2027.

2. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN NA RYNKU PRACY W 2022 ROKU

2.1. SYTUACJA GOSPODARCZA – PODSTAWOWE DANE²

Kujawsko-pomorskie jest województwem średnio rozwiniętym gospodarczo. Wartość wytworzonych w województwie dóbr i usług (**Produkt Krajowy Brutto**) według wstępnych danych GUS wyniosła w 2021 roku 114,2 mld zł, co stanowiło 4,4% PKB Polski (8 miejsce wśród województw). Roczna dynamika PKB w regionie wyniosła 11,4% i była o 0,8 p.p. niższą niż średnia dla kraju. W przeliczeniu na jednego mieszkańca PKB osiągnął wartość 56,4 tys. zł – 81,7% średniej krajowej (9 miejsce w kraju).

W końcu 2021 roku województwo kujawsko-pomorskie zamieszkiwało 2,0 mln osób, co stanowiło 5,3% całkowitej ludności w kraju (10. miejsce). W województwie, podobnie jak w całym kraju, postępuje **proces starzenia się**

społeczeństwa. Sukcesywnie zmniejsza się liczba i udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a wzrasta odsetek osób w wieku poprodukcyjnym³. W ciągu roku **liczba ludności w województwie zmniejszyła się o 13 830 osób** – 0,7%, przy czym liczba osób w wieku produkcyjnym zmalała o 15 882 osoby (1,3%), a osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 4206 osób (0,9%). W końcu 2021 roku osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 18,4% ludności województwa, w wieku produkcyjnym – 59,0%, a poprodukcyjnym – 22,6%.

W minionym roku wyzwaniem, ale i szansą na zaspokojenie potrzeb kadrowych wynikających z niekorzystnych zmian demograficznych, był **napływ obywateli Ukrainy wywołany inwazją rosyjską na ten kraj**. Jak podaje Straż Graniczna od 24 lutego do końca 2022 roku do Polski przyjechało 8,8 mln obywateli Ukrainy, a z Polski na Ukrainę wyjechało 7,0 mln osób. Na początku stycznia 2023 roku w Polsce przebywało 33,0 tys. obywateli Ukrainy, którym nadano numer PESEL na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (3,4% obywateli Ukrainy w Polsce).⁴ Wśród nich 57,6% stanowiły osoby pełnoletnie, z których 78,9% to kobiety.

W 2022 roku **sytuacja na regionalnym rynku pracy była stabilna, przy czym zauważalny był wpływ negatywnych skutków wojny w Ukrainie. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw⁵ w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu 2022 roku wyniosło 258,3 tys. etatów. Był to podobny poziom co rok wcześniej – wzrost o 0,9%. W najliczniejszej z sekcji – przetwórstwie przemysłowym – w grudniu 2022 roku było 125,8 tys. etatów.**

² Podrozdział został przygotowany na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

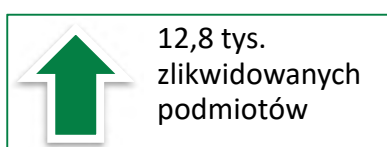
³ Wiek przedprodukcyjny – 0 do 17 lat, wiek produkcyjny – od 18 lat do wieku emerytalnego (dla kobiet – 60 lat, dla mężczyzn – 65 lat), wiek poprodukcyjny – powyżej wieku emerytalnego.

⁴ <https://dane.gov.pl/pl/dataset/2715,zarejestrowane-wnioski-o-nadanie-statusu-ukr/resource/44077/table>. Dane bez osób, którym odebrano status cudzoziemca po 30 dniach od zarejestrowanego opuszczenia terytorium RP.

⁵ Dotyczy podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W drugiej co do wielkości sekcji: handlu i naprawach pojazdów samochodowych przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw liczyło 48,4 tys. etatów.

W końcu roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **działalność gospodarczą prowadziło 219,6 tys. podmiotów** (nie licząc osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne) – 3,8 tys. tj., 1,8% więcej niż rok wcześniej. Było to 4,4% podmiotów w kraju (o 0,1 p.p. mniej niż w 2021 roku). Najwięcej podmiotów działało w: handlu i naprawach pojazdów samochodowych (45,2 tys. podmiotów, roczny spadek o 1,5%), budownictwie (32,6 tys. podmiotów, wzrost o 4,5%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (18,8 tys., wzrost o 2,6%) oraz przetwórstwie przemysłowym (18,5 tys. podmiotów, wzrost o 0,8%). **Blisko trzy czwarte podmiotów (73,1%, w kraju 71,2%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.**

Pomimo ogólnego wzrostu liczby podmiotów gospodarczych wzrosła również liczba wyrejestrowanych podmiotów.

W 2022 roku na terenie województwa z rejestru REGON wykreślonych zostało 12,8 tys. podmiotów. Było to o 23,2%

więcej niż rok wcześniej (w Polsce wzrost ten był mniej dynamiczny i wyniósł 16,3%).

Z punktu widzenia kondycji regionalnego rynku pracy istotna jest analiza wyników prowadzonego przez GUS Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Zgodnie z nimi **udział pracujących** w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat (wskaźnik zatrudnienia) w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2022 roku wyniósł 55,9% (o 0,6 p.p. mniej niż w Polsce). W ciągu roku wskaźnik wzrósł o 0,9 p.p. (w kraju wzrost o 0,2 p.p.).

Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami, również w województwie, widoczne jest **zróżnicowanie wartości** wskaźnika zatrudnienia **ze względu na płeć**. W przypadku kobiet wyniósł on 49,1% (0,6 p.p. mniej niż w kraju), a mężczyzn 63,1% (0,8 p.p. mniej niż w kraju). Warto zauważyć, że w ciągu roku wskaźnik zatrudnienia mężczyzn zmniejszył się o 0,3 p.p., a kobiet wzrósł o 1,6 p.p.

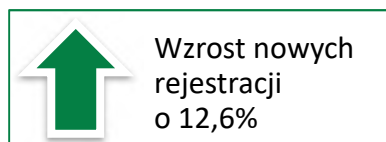
W populacji osób w wieku 20-64 lata wskaźnik zatrudnienia w regionie wynosił 76,8%. Było to o 0,5 p.p. mniej niż w Polsce, ale o 1,9 p.p. więcej niż średnia dla UE27.

Wskaźnik zatrudnienia osób młodych (15-24 lata) w regionie w IV kwartale 2022 roku wyniósł 26,6%. Było to o 0,7 p.p. mniej niż w Polsce i o 8,4 p.p. mniej niż średnia dla UE27. Wskaźnik zatrudnienia osób starszych (55-64 lata) w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2022 roku miał wartość 54,6% i był o 2,7 p.p. niższy niż przeciętnie w Polsce. Podobnie jak w przypadku osób młodych wskaźnik ten znacznie odbiega od średniej dla krajów UE27 – 62,9%.

W IV kwartale 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim pozostawało 674 tys. osób **biernych zawodowo**, które stanowiły 41,8% ogólnej liczby ludności województwa w wieku 15-89 lat (tak samo jak w Polsce). Większość osób biernych zawodowo to kobiety – 61,0%. Ponad 2/3 (67,7%) biernych zawodowo to osoby w wieku 55-89 lat. Jako najczęstszą przyczynę bierności zawodowej osób w wieku 15-74 lata, w 2021 roku, w regionie podawano emeryturę (40,6% wskazań). W dalszej kolejności wskazywano na naukę i uzupełnianie kwalifikacji (17,9%), obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (11,5%) oraz chorobę i niepełnosprawność (6,5%).

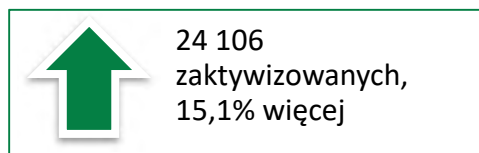
Zmiany zachodzące w strukturze wiekowej ludności, niewystarczająca aktywność zawodowa części mieszkańców województwa sprawiają, że pomimo odczuwalnych przez pracodawców negatywnych skutków wojny w Ukrainie, w niektórych branżach w dalszym ciągu będą **problemy z pozyskaniem osób chętnych do pracy**. Jak wynika z badania *Barometr zawodów*⁶ w 2023 roku deficyt pracowników w dalszym ciągu dostrzegalny będzie w branżach: medyczno-opiekuńczej, transportowej, edukacyjnej oraz przemyśle, gdzie poszukiwani będą przede wszystkim pracownicy posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Na rynku pracy wzrosła liczba grup zrównoważonych, a zmniejszy deficytowych. Mniejsze zapotrzebowanie na kadry dostrzegalne będzie głównie w budownictwie i gastronomii oraz wśród pracowników produkcyjnych.

2.2. BEZROBOCIE REJESTROWANE I AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH⁷

W 2022 roku, inaczej niż w latach wcześniejszych, **liczba osób zgłaszających się do powiatowych urzędów pracy zwiększyła się**. W regionie zarejestrowało się 87 970 bezrobotnych. Było to o 9877 osób (12,6%) więcej niż rok wcześniej (pierwszy

wzrost od 8 lat). W tym samym czasie z ewidencji wyłączonych zostało 93 347 osób. Liczba wyrejestrowanych wzrosła o 3633 osoby (4,0%). **Podjęcie pracy pozostało najczęstszym powodem wyłączeń** osób bezrobotnych – 49 202 osób, 52,7% ogółu wyrejestrowań. Przy czym odsetek bezrobotnych podejmujących pracę był mniejszy niż w 2021 roku (59,2%).

W 2022 roku **powiatowe urzędy pracy** w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy **zaktywizowały 24 106 osób**.

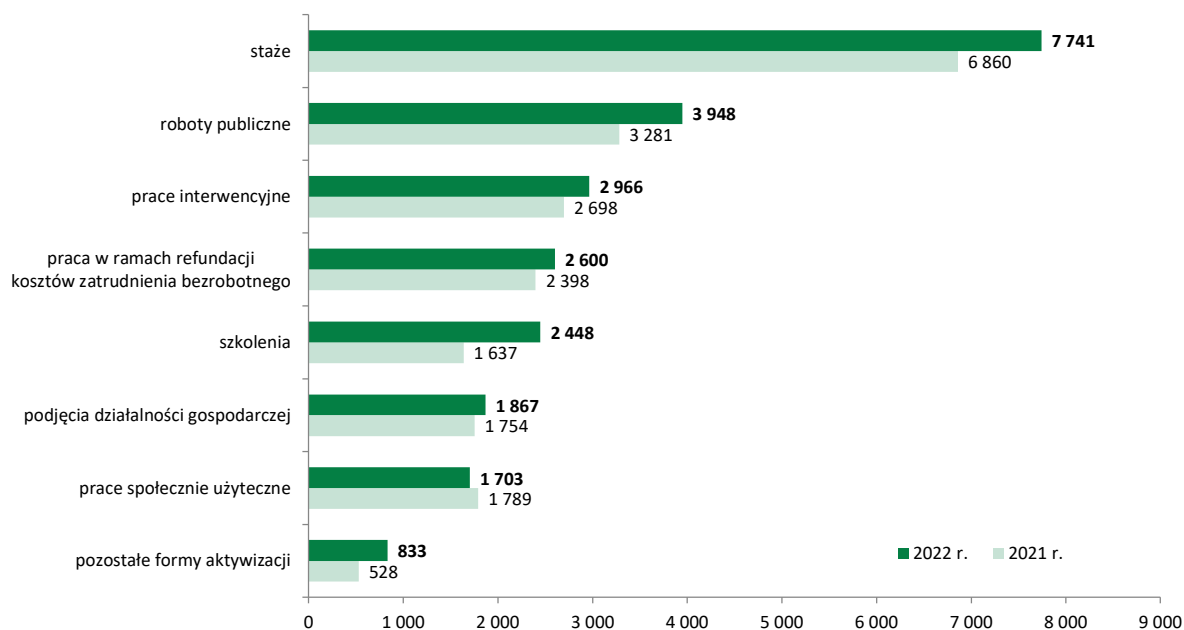
W porównaniu z 2021 rokiem liczba podejmujących aktywne formy pomocy zwiększyła się o 3161 osób (15,1%).

⁶ Wyniki barometru zawodów dla wszystkich województw i powiatów w kraju dostępne są na ogólnopolskiej stronie barometru: <https://barometrzwodow.pl>

⁷ Podrozdział został przygotowany na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

Najczęściej stosowaną formą pomocy dla osób bezrobotnych w 2022 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, były **staże**, które rozpoczęło 7741 bezrobotnych. Osoby te stanowiły 32,1% ogółu zaktywizowanych za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy. Ze staży korzystały przede wszystkim kobiety oraz młodzi bezrobotni (do 30 roku życia). **Roboty publiczne** rozpoczęło 3948 osób (16,4% zaktywizowanych). Była to najczęstsza forma aktywizacji w przypadku bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Ponad 2 tys. bezrobotnych podjęło także: szkolenia, prace interwencyjne oraz zatrudnianie w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

Wykres 1. Aktywizacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021/22 wraz z podjęciami pracy niesubsydiowanej

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

Aktywizacja osób bezrobotnych w znacznej mierze możliwa była dzięki pozyskanym przez powiatowe urzędy pracy **65 844 wolnym miejscom pracy i miejscom aktywizacji zawodowej**. Było to o 4287 miejsc (6,1%) mniej niż w 2021 roku. Spadek ten dotyczył niesubsydiowanych miejsc pracy zgłaszanych w ramach testu rynku pracy⁸, których liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 26,2%. W porównaniu z 2021 rokiem wzrosła liczba miejsc subsydiowanych⁹.

⁸ Miejsca pracy skierowane do cudzoziemców. Test rynku pracy to procedura uzyskania informacji na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy, potwierdzającej brak możliwości zatrudnienia na dane stanowiska obywatela Polski lub obywatela UE.

⁹ Miejscami subsydiowanymi są wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, takie jak: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz miejsca zatrudnienia subsydiowanego (m.in. w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego).

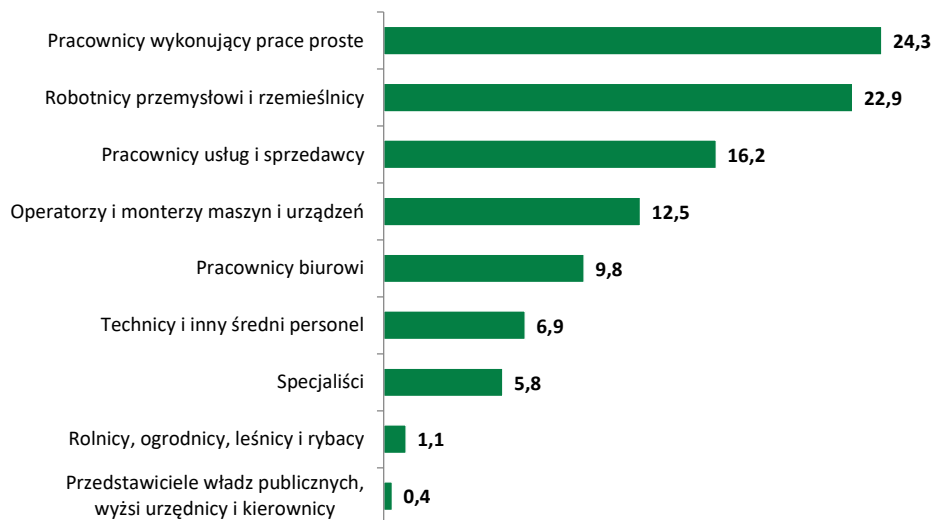
Tabela 1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021/22

Wyszczególnienie		2021 r.	2022 r.		
			zmiana do 2021 r.		
				liczba	%
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej razem		70 131	65 844	-4 287	-6,1
miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej		60 434	55 406	-5 028	-8,3
z tego	subsydiowane	8 087	9 497	1 410	17,4
	niesubsydiowane	52 347	45 909	-6 438	-12,3
	w ramach testu rynku pracy	23 419	17 286	-6 133	-26,2
miejsca aktywizacji zawodowej		9 697	10 438	741	7,6
z tego	staże	8 135	8 893	758	9,3
	przygotowanie zawodowe dorosłych	1	4	3	300,0
	prace społecznie użyteczne	1 561	1 541	-20	-1,3
dla niepełnosprawnych		2 187	2 130	-57	-2,6

Źródło: Jak wyżej.

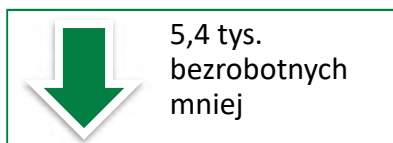
Dostępne za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej przeznaczone były najczęściej dla pracowników wykonujących prace proste (24,3%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (22,9%).

Wykres 2. Struktura (w %) wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku według wielkich grup zawodów

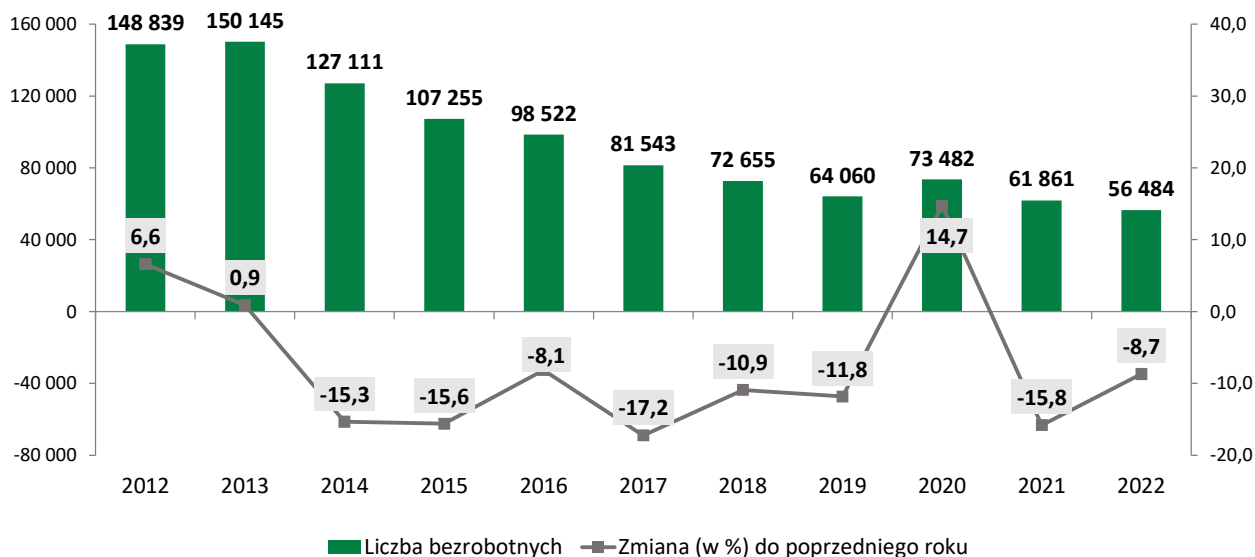

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie: „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRiPS-01 o rynku.

We wrześniu 2022 roku liczba bezrobotnych w województwie wyniosła 54 370 osób i była najniższa w historii województwa. W kolejnych miesiącach widoczny był wzrost liczby **zarejestrowanych**, która **w końcu grudnia 2022 roku** wyniosła **56 484 osoby**. Było to o 3,9% (2114 osób) więcej niż we wrześniu'22, ale o 8,7% (5377 osób) mniej niż w końcu 2021 roku.

Wykres 3. Liczba bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2012/22.
Stan w końcu roku

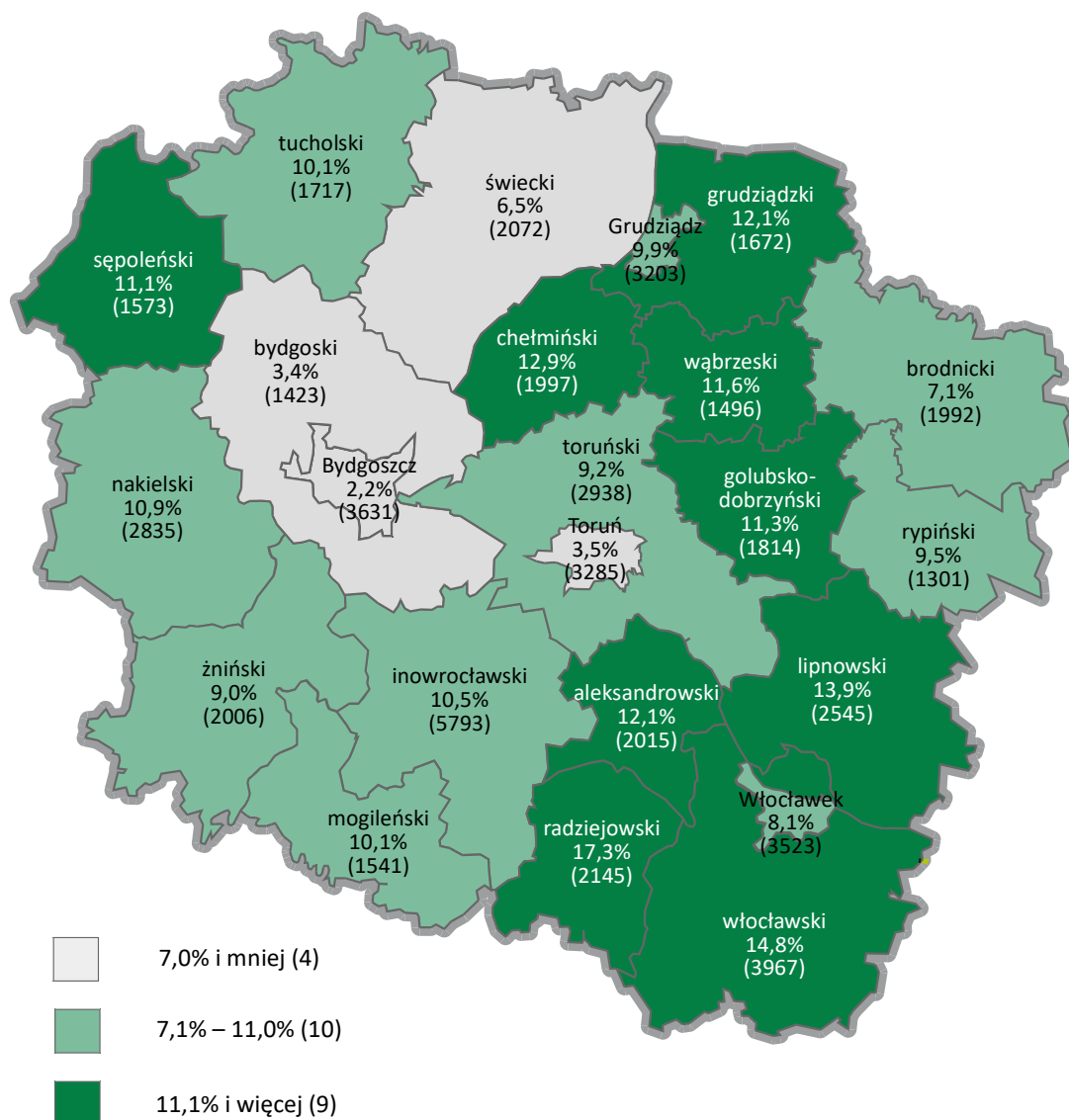
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

Zmniejszenie liczby bezrobotnych spowodowało **spadek stopy bezrobocia rejestrowanego**, definiowanej jako udział osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo, która w grudniu 2022 roku wyniosła 7,4% i była wyższa od krajowej o 2,2 p.p. Roczny spadek liczby bezrobotnych jak i stopy bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim był porównywalny do średnich krajowych. W końcu grudnia 2022 roku województwo kujawsko-pomorskie zajmowało szóste miejsce w kraju pod względem liczby bezrobotnych oraz piąte miejsce pod względem najwyższej stopy bezrobocia. Stopa bezrobocia liczona w ramach Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przyjmuje niższe wartości i w IV kwartale 2022 roku wyniosła dla województwa 3,9% (1,0 p.p. więcej niż w kraju).¹⁰

Poziom bezrobocia rejestrowanego jest zróżnicowany pomiędzy poszczególnymi powiatami województwa. Najwięcej bezrobotnych było w powiecie inowrocławskim (5793 osoby), a najmniej w powiecie rypińskim (1301 osób). Podobnie jak w latach wcześniejszych najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano dla powiatów położonych w południowo-wschodniej części województwa: lipnowskiego (13,9%), włocławskiego (14,8%) oraz radziejowskiego (17,3%). W regionie stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej utrzymywała się w dwóch miastach na prawach powiatu – Bydgoszczy (2,2%) i Toruniu (3,5%) oraz w powiatach: bydgoskim (3,4%), świeckim (6,5%) i brodnickim (7,1%).

¹⁰ Z uwagi na różnice metodologiczne w obliczaniu stopy bezrobocia rejestrowanego i według BAEL wskaźniki te są nieporównywalne. W badaniach BAEL przypisanie osoby do grupy bezrobotnych lub pracujących odbywa się na podstawie deklaracji uczestnika badania. Za osobę pracującą uznawane są osoby, które w tygodniu badania wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek.

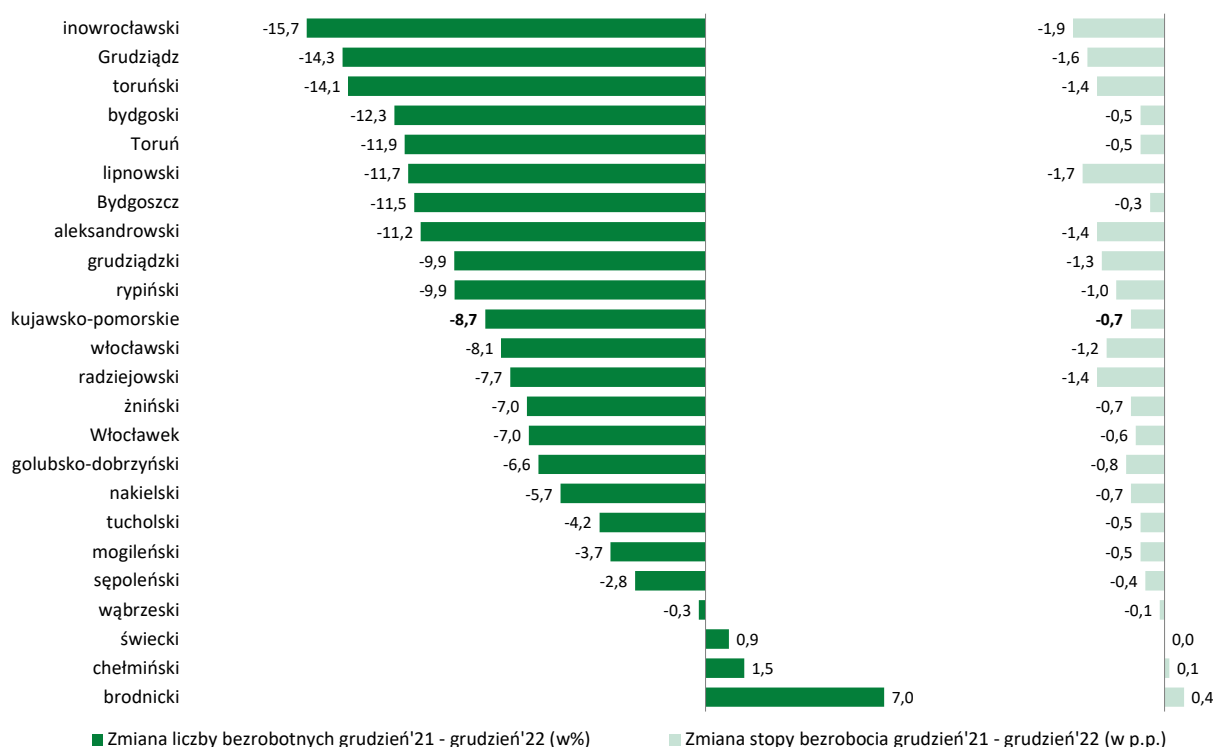
Mapa 1. Stopa bezrobocia i bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2022 roku według powiatów

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy oraz danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Spadek liczby bezrobotnych, w odniesieniu do grudnia 2021 roku, **wystąpił w 20. powiatach województwa** i wyniósł od 0,3% w powiecie wąbrzeskim do 15,7% w powiecie inowrocławskim. W powiatach: brodnickim, chełmińskim i świeckim liczba bezrobotnych w ciągu roku wzrosła. Podobna sytuacja dotyczyła zmian w poziomie stopy bezrobocia rejestrowanego, przy czym największy spadek stopy bezrobocia rejestrowanego miał miejsce w powiatach inowrocławskim i lipnowskim. Najsilniejszy wzrost stopy bezrobocia nastąpił w powiecie brodnickim, gdzie wskaźnik ten wzrósł o 0,4 p.p.

Wykres 4. Zmiana liczby i stopy bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2021/22 roku według powiatów

Źródło: Jak wyżej.

W populacji bezrobotnych **utrzymuje się struktura pod względem cech społeczno-demograficznych**. W końcu 2022 roku większość bezrobotnych stanowiły kobiety (58,9% ogółu), wśród których 34,6% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Podobny odsetek to osoby długotrwale bezrobotne (55,7%) oraz legitymujące się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe/branżowe I stopnia (59,2%). Niski poziom wykształcenia wśród bezrobotnych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego jest pochodną struktury wykształcenia ludności. W 2021 roku województwo zajmowało 3. miejsce w kraju (po warmińsko-mazurskim i opolskim) pod względem udziału osób **bez wykształcenia średniego**. W grupie osób w wieku 15-89 lat wykształcenia średniego nie miało 43,3% ludności (wobec 38,7% w Polsce).

Połowa zarejestrowanych (50,7%) to osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia. Osoby młode do 30 roku życia stanowiły 24,5%, a osoby starsze (50+) to 24,8% tej populacji. Na wsi mieszkało 49,2% ogółu bezrobotnych.

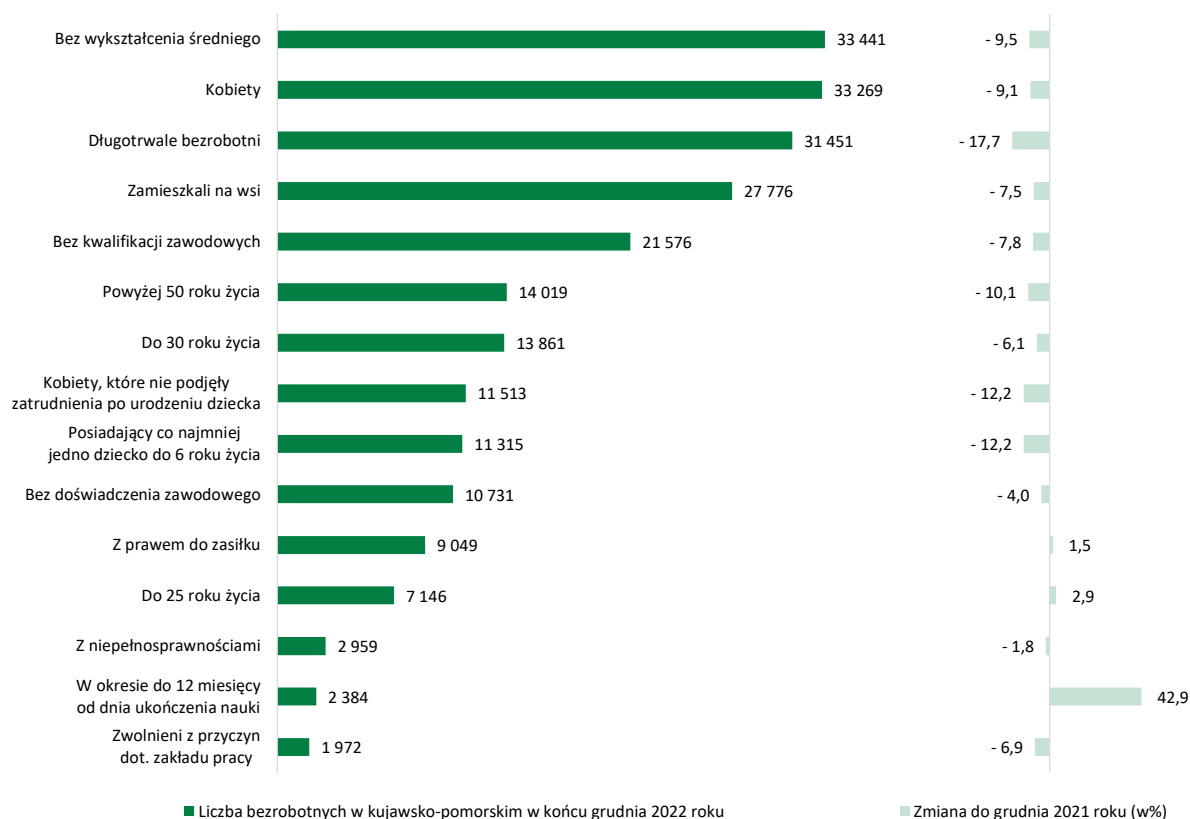
W ciągu roku wyraźnie zmniejszyła się liczba osób długotrwale bezrobotnych (spadek o 17,7% – 6,0 p.p. więcej niż wśród bezrobotnych ogółem). W porównaniu z rokiem wcześniejszym wzrosła liczba młodych bezrobotnych, w szczególności bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (42,9% więcej). W końcu grudnia 2022 roku w województwie pozostawało 2384 bezrobotnych absolwentów (4,2% ogółu). Wynika to z tego, że w 2022 roku branżowe szkoły I stopnia ukończyła młodzież z tzw.

podwójnego rocznika (w 2019 roku naukę w szkołach ponadpodstawowych rozpoczęli absolwenci gimnazjów oraz szkół podstawowych).

Wzrosła też liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku (o 1,5%), co wskazuje, że do ewidencji osób bezrobotnych częściej trafiają osoby, które straciły pracę. Bezrobotni z prawem do zasiłku w końcu grudnia 2022 roku w liczbie 9049 osób stanowili 16,0% bezrobotnych (1,6 p.p. więcej niż w 2021 roku).

Wykres 5. Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2022 roku

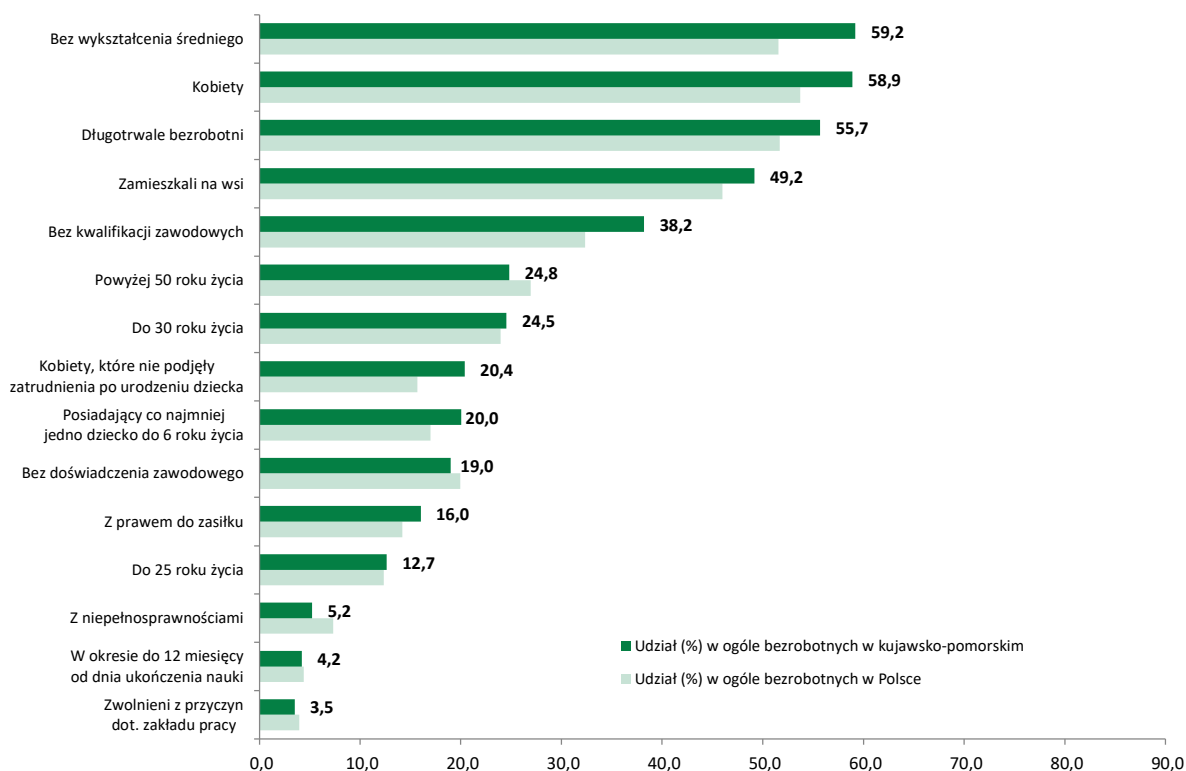

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRIPS-01 o rynku pracy.

W porównaniu do Polski w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2022 roku utrzymywał się wyższy odsetek większości grup pozostających w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Największa różnica w strukturze dotyczyła osób bez wykształcenia średniego, których udział w województwie był o 7,7 p.p. wyższy niż w kraju, bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (5,8 p.p. więcej) oraz bezrobotnych kobiet (5,2 p.p. więcej).

W województwie niższy niż w kraju był odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych z niepełnosprawnościami (w obu o 2,1 p.p. mniej).

Wykres 6. Udział (w %) wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim i Polsce w końcu 2022 roku

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy, dane dla Polski pobrane ze strony publicznych służb zatrudnienia (<http://www.psz.praca.gov.pl>, zakładka Statystyki i analizy).

W 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zakłady pracy 15 razy zgłaszały zamiar zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy**. Łącznie zgłoszenia dotyczyły **611 osób** (w roku wcześniejszym odpowiednio: 33 zgłoszenia i 644 osoby). Przedsiębiorcy dokonujący zgłoszeń najczęściej prowadzili działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (9 zgłoszeń na 602 osoby).

Ostatecznie **zwolnione zostały 534 osoby**, w tym 35 osób w ramach zgłoszeń dokonanych w 2021 roku. Było to o 142 osoby, 36,2% więcej niż w 2021 roku. Zrealizowane zgłoszenia dotyczyły przede wszystkim przetwórstwa przemysłowego – 490 osób, a także handlu i napraw (31 osób). Najwięcej osób zwolnionych zostało w Bydgoszczy (205 osób), Toruniu (82 osoby) oraz powiatach inowrocławskim (60 osób) i nakielskim (49 osób).

W końcu 2022 roku w trakcie realizacji były 4 zgłoszenia zwolnień, dotyczące 106 osób (rok wcześniej aktualnych było 16 zgłoszeń na 204 osoby).

W końcu 2022 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało **1972 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** (3,5% ogółu bezrobotnych, rok wcześniej 3,4%).

3. CUDZOZIEMCY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY¹¹

Trudności w pozyskaniu pracowników ułatwiały dostęp do polskiego rynku pracy osobom z innych krajów. Zatrudnianie obywateli państw trzecich w Polsce reguluje ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzenia wykonawcze.

Podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi musi uzyskać odpowiedni dokument uprawniający cudzoziemca pochodzącego z państwa trzeciego do pracy na terenie Polski, w szczególności:

- **wpis do ewidencji oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi** (procedura dotycząca obywateli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji¹² i Ukrainy), wpis dokonywany na wniosek pracodawcy przez starostę (PUP),
- **zezwolenie na pracę sezonową cudzoziemca** dla następujących działów PKD: rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa oraz działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, zezwolenie wydawane jest na wniosek pracodawcy przez starostę (PUP),
- **zezwolenie na pracę cudzoziemca**, wydawane na wniosek pracodawcy przez wojewodę.

Od 2022 roku szczególne zasady legalizacji zatrudnienia obywateli Ukrainy określa ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103).

Na mocy Ustawy obywatele Ukrainy przebywający legalnie na terytorium Polski mogą:

- pracować bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy. Przy czym pracodawcy mają obowiązek **zgłaszania informacji o powierzeniu pracy**,
- podejmować działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele Polscy,
- rejestrować się w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. Za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy, osoby te mogą korzystać z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

89,7 tys. dokumentów umożliwiających cudzoziemcom pracę

W ostatnich latach liczba cudzoziemców na regionalnym rynku pracy sukcesywnie wzrastała. W ciągu 10 lat liczba wydanych dokumentów wzrosła ponad 25-krotnie. W 2022 roku na terenie

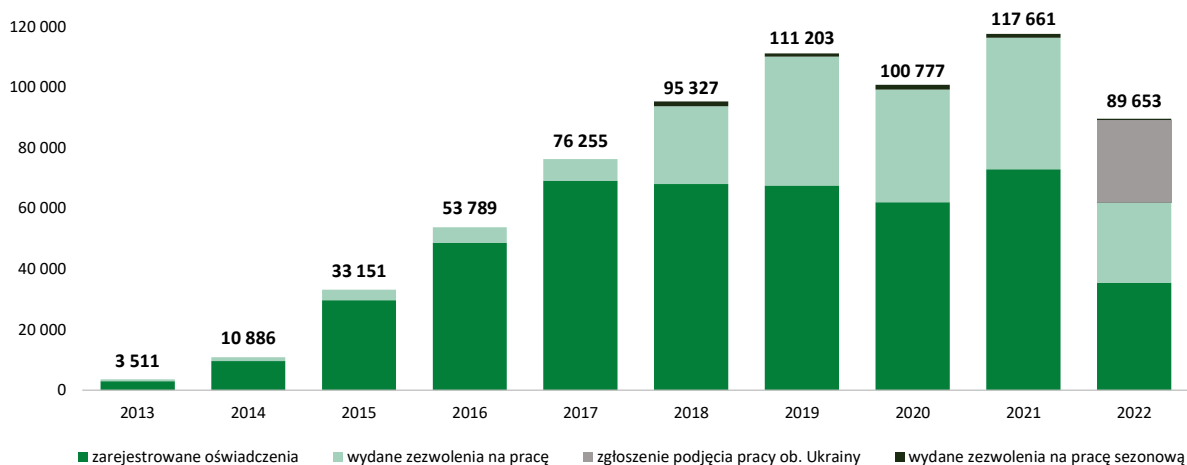
województwa kujawsko-pomorskiego wydano 89 653 dokumenty umożliwiające

¹¹ Informacja przygotowana na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 18.01.2022 roku.

¹² Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 października 2022 roku obywatele Federacji Rosyjskiej zostali wyłączeni z procedury uproszczonej (Dz.U.2022.2204).

cudzoziemcom pracę. W porównaniu z 2021 rokiem było to o 23,8% dokumentów mniej. Na zmniejszenie liczby dokumentów uprawniających cudzoziemców do pracy wpływ miał wybuch wojny w Ukrainie (wśród obywateli Ukrainy spadek wydanych dokumentów wyniósł 41,2%) oraz wydłużenie okresu obowiązywania dokumentów w związku z: trwającym stanem zagrożenia epidemicznego, a także narastającymi problemami kadrowymi pracodawców.

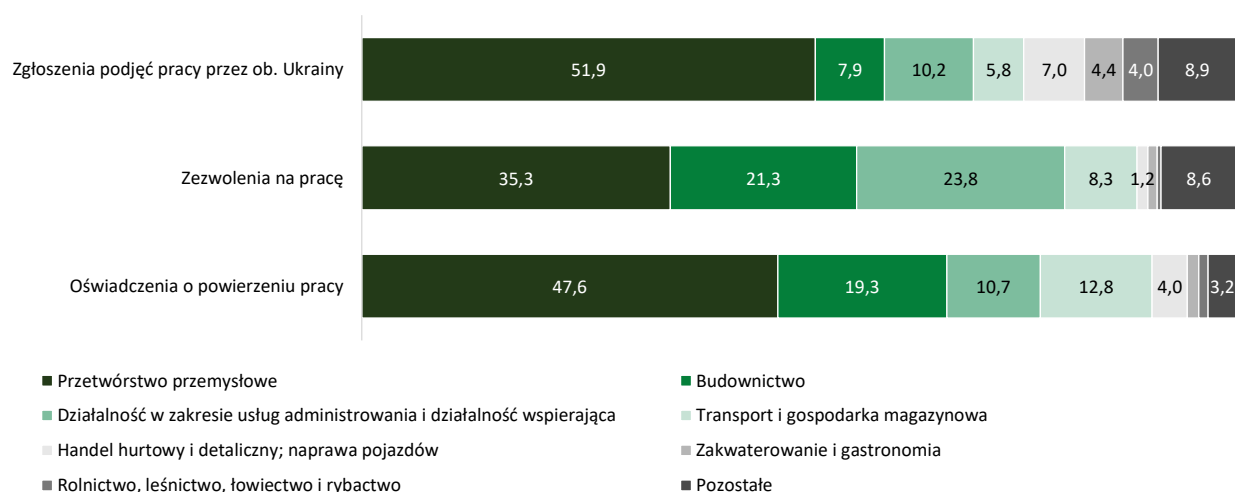
Wykres 7. Legalizacja pobytu cudzoziemców z państw trzecich z uwagi na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2003/22

Źródło: Jak wyżej.

Niezależnie od rodzaju wydanego dokumentu obcokrajowcy zatrudniani byli przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie, a także transporcie i gospodarce magazynowej oraz działalności w zakresie administrowania i działalności wspierającej¹³. W wymienionych sekcjach pracowało 85,4% cudzoziemców.

Wykres 8. Struktura (w %) zatrudnienia cudzoziemców według sekcji PKD

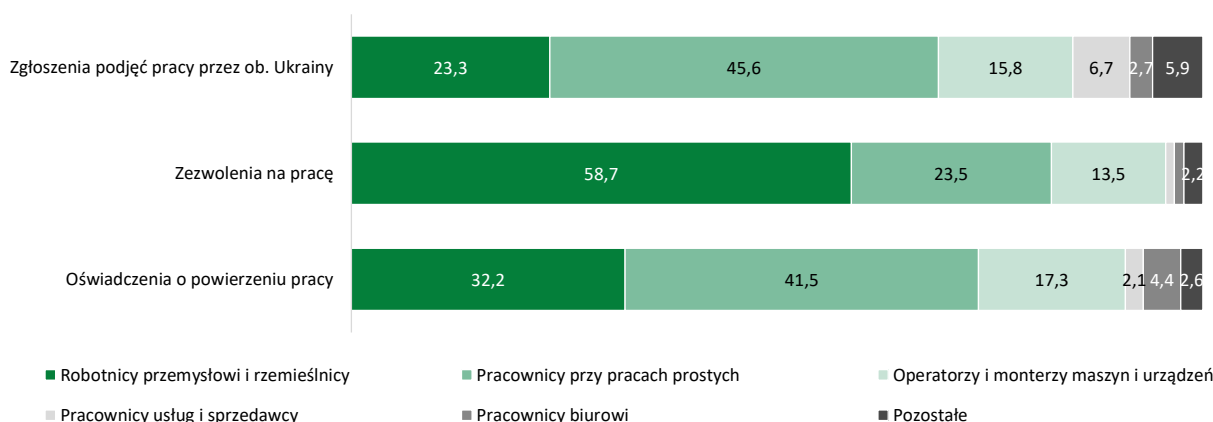

Źródło: Jak wyżej.

¹³ W ramach tej sekcji prowadzona jest działalność związana z zatrudnieniem i funkcjonowaniem agencji pracy.

Poszukiwani byli najczęściej pracownicy przy pracach prostych – 37,4% oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – także 37,4%.

Wykres 9. Struktura (w %) zatrudnienia cudzoziemców według grup zawodów

Źródło: Jak wyżej.

W ciągu roku liczba oświadczeń wpisanych przez powiatowe urzędy pracy zmniejszyła się o połowę (**35 335 oświadczeń**, o 51,5% mniej niż w 2021 roku). Oświadczenia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego stanowiły 3,4% oświadczeń w Polsce.

Podobnie jak w latach wcześniejszych większość oświadczeń dotyczyła obywateli Ukrainy – 22 250 oświadczeń tj. 63,0%. Przy czym ich udział zmniejszył się w ciągu roku o 20,4 p.p. Wzrosła liczba oświadczeń wydanych Białorusinom (5652 oświadczenia, o 107,9% więcej), co spowodowało wzrost udziału tej grupy w strukturze z 3,7% do 16,0%. Udział cudzoziemców z pozostałych krajów kształtował się następująco: Gruzja (4571 oświadczeń – 12,9%), Mołdawia (2083 oświadczenia – 5,9%), Rosja (396 oświadczeń – 1,1%) i Armenia (383 oświadczenia – 1,1%).

Większość oświadczeń dotyczyła pracy mężczyzn (63,5%). Na podstawie oświadczeń pracowały przede wszystkim osoby w wieku 26-40 lat (42,9%) oraz 41-65 lat (36,5%). Obywatele innych państw głównie świadczyli pracę na podstawie umowy zlecenie (81,3%). Umowa o pracę dotyczyła 16,2% oświadczeń. Oświadczenia wystawiano przeważnie na maksymalny możliwy okres, tj. powyżej 6 miesięcy (74,8%).

Największą liczbę oświadczeń w 2022 roku wpisano do ewidencji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy – 12 657, co stanowiło 35,8% ogólnej liczby zarejestrowanych oświadczeń w województwie kujawsko-pomorskim.

W analizowanym okresie wydane zostały też **452 pozwolenia na pracę sezonową**. Zezwolenia najczęściej wydawane były przez PUP w Inowrocławiu (40,3%) i Bydgoszczy (29,0%). W ramach tego typu pozwoleń przede wszystkim poszukiwane były osoby do prac w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 99,3%.

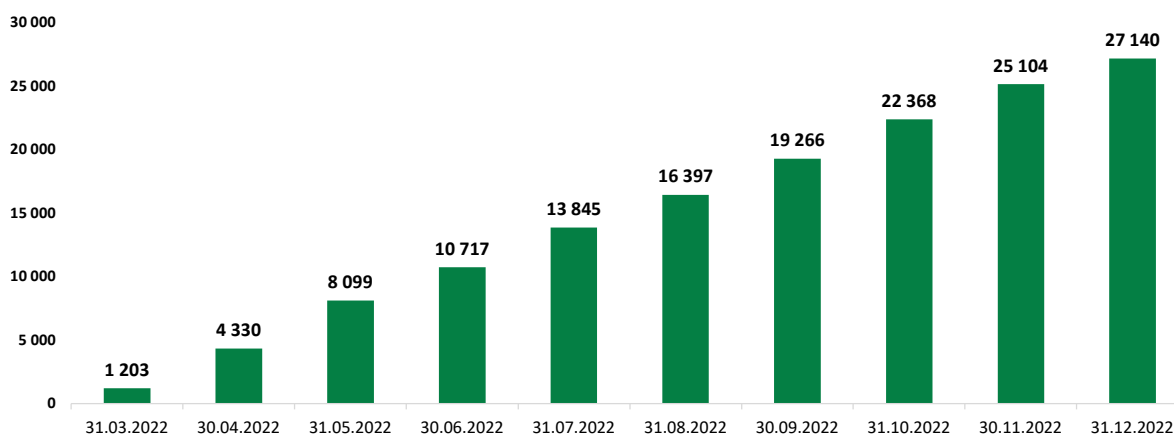
W 2022 roku **Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał 26 726 zezwoleń na pracę cudzoziemca** – o 38,5% mniej niż rok wcześniej. Spośród wydanych w województwie zezwoleń najwięcej 4997 tj. 18,7% dotyczyło obywateli Indii (roczny wzrost o 219,5%). Zezwolenia na pracę w

podobnym stopniu dotyczyły też obywateli: Ukrainy – 4619 zezwoleń, 17,3% (roczny spadek o 84,8%) oraz Uzbekistanu – 4193 zezwolenia, 15,7% (wzrost o 93,0%). W ciągu roku wyraźnie zwiększała się także liczba wydanych zezwoleń obywatelom Turcji (2850 zezwoleń, 298,6% więcej) i Turkmenistanu (1313 zezwoleń, 293,1% więcej).

Na podstawie zezwoleń na pracę pracowali głównie mężczyźni – 86,9%. Ponad połowa zezwoleń (54,2%) na pracę udzielona została na okres od 3 miesięcy do roku. Na najdłuższy okres, powyżej 2 lat, wydanych zostało 23,0% zezwoleń.

Od momentu rozpoczęcia wojny w Ukrainie pracodawcy z terenu województwa przekazali **27 140 powiadomień o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy** (3,5% powiadomień w Polsce). W przypadku obywateli Ukrainy była to najczęstsza forma legalizacji zatrudnienia w 2022 roku. Procedura ta, inaczej niż w przypadku oświadczeń i zezwoleń na pracę w większości dotyczyła kobiet (65,9%).

Wykres 10. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według daty zgłoszenia – skumulowane dane miesięczne

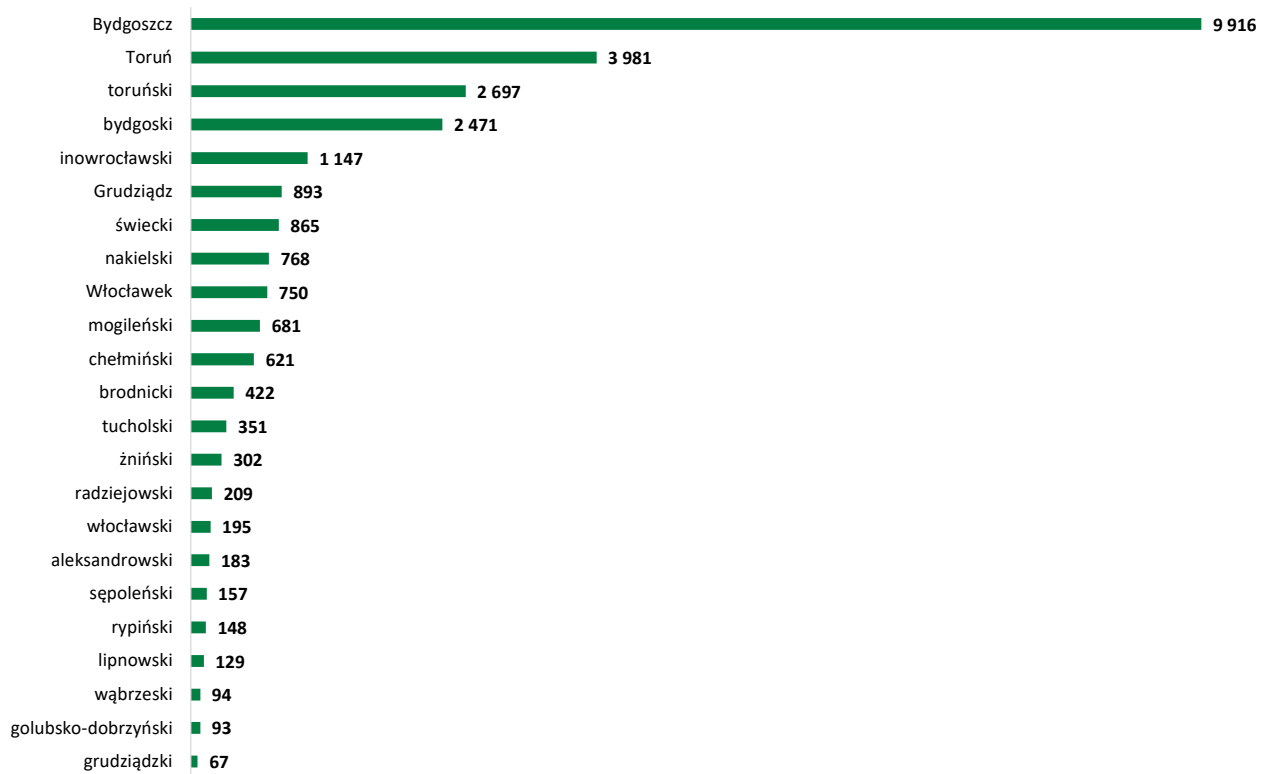

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR).

Większość (77,9%) powiadomień to podjęcia pracy w ramach umowy zlecenia/umowy o świadczenie usług.

W województwie kujawsko-pomorskim najwięcej powiadomień pracodawców o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy dokonali pracodawcy z siedzibą w: Bydgoszczy (36,5%, 13 miejsce wśród powiatów z całej Polski), Toruniu (14,7%) oraz powiatach: toruńskim (9,9%) i bydgoskim (9,1%).

Wykres 11. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według powiatu siedziby pracodawcy

Źródło: Jak wyżej.

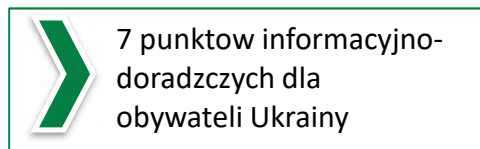
Liczba wystawianych dokumentów zezwalających na legalną pracę cudzoziemca nie zawsze skutkuje podjęciem zatrudnienia, dodatkowo jednej osoby może dotyczyć kilka dokumentów w związku z czym liczba faktycznie pracujących cudzoziemców jest niższa. Z danych publikowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)¹⁴ wynika, że w końcu grudnia 2021 roku **liczba cudzoziemców podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu wyniosła w województwie 31 385 osób** (3,6% ubezpieczonych w kraju). W ciągu roku liczba ta wzrosła o 21,6%. Dane publikowane dla Polski wskazują, że 71,7% ubezpieczonych cudzoziemców to obywatele Ukrainy. W 2022 roku można się spodziewać kolejnego wzrostu liczby ubezpieczonych cudzoziemców.

W końcu grudnia w **powiatowych urzędach pracy** z terenu województwa zarejestrowanych pozostawało **862 cudzoziemców**, którzy stanowili 1,5% bezrobotnych i poszukujących pracy. Obywatele Ukrainy w liczbie 762 osób stanowili 88,4% zarejestrowanych obcokrajowców i 1,3% zarejestrowanych w PUP. W ewidencji pozostawały głównie kobiety – 90,0%. Urzędy pracy aktywizowały obywateli Ukrainy formami dostępnymi na mocy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, również w ramach projektów współfinansowanych z EFS.

¹⁴ Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych – XII 2021 (<https://www.zus.pl/baza-wiedzy/statystyka/opracowania-tematyczne/cudzoziemcy>).

4. GŁÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE NA RZECZ RYNKU PRACY W 2022 ROKU W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

4.1. USŁUGI ŚWIADCZONE BEZPOŚREDNIO NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY

W związku z wojną w Ukrainie, w pierwszych dniach marca 2023 roku, w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu oraz w oddziałach zamiejscowych w Bydgoszczy i Włocławku, **utworzono punkty**

informacyjno-doradcze świadczące wsparcie dla obywateli Ukrainy. Dodatkowo doradcy WUP świadczyli pomoc w punktach informacyjno-doradczych przygotowanych przez Urząd Marszałkowski (w Toruniu i Włocławku) oraz w punkcie prowadzonym przez Wyższą Szkołę Gospodarki przy konsulu honorowym Ukrainy w Bydgoszczy. Głównym celem działań była pomoc obywatelom Ukrainy, którzy przyjechali do naszego regionu, w adaptacji społecznej i zawodowej. Realizowano działania z zakresu doradztwa zawodowego, działania na rzecz pozyskiwania ofert pracy i pośrednictwa pracy oraz działania informacyjne na rzecz pracodawców. Zorganizowane zostały m.in: webinaria dla pracodawców i agencji zatrudnienia dotyczące możliwości zatrudniania cudzoziemców oraz konsultacje indywidualne. Podejmowano działania na rzecz wsparcia uchodźców we współpracy z lokalnymi instytucjami rynku pracy, przedstawicielami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i szkołami.

W ramach statutowej działalności **Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej** WUP (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) świadczyły usługi dla osób bezrobotnych, pracujących, uczniów szkół ponadpodstawowych, studentów i absolwentów, w których uczestniczyło **13,8 tys. osób**. Klienci Centrów korzystali przede wszystkim z indywidualnej informacji zawodowej (47,6%) oraz grupowej informacji zawodowej (35,8%).

WUP w Toruniu organizował lub współorganizował też szereg wydarzeń mających na celu promocję zatrudnienia. Prowadzono działania informacyjno-szkoleniowe dla pracowników PUP nt. metod pracy z klientem oraz badania kompetencji i zainteresowań zawodowych. Kontynuowana też była współpraca z jednostkami oświatowymi. Podejmowane były działania w ramach: Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (zajęcia stacjonarne dla 2 tys. osób) oraz Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości (z przygotowanych działań skorzystało 495 osób).

Potencjalnym projektodawcom i beneficjentom **udzielane były informacje** oraz organizowano spotkania **dotyczące możliwości wykorzystania**, a także prawidłowej realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach **PO WER i RPO WK-P**.

Mając na celu racjonalizację decyzji zawodowych uczniów oraz osób bezrobotnych, przygotowano nowe wersje oraz aktualizowano opisy sytuacji na rynku pracy dla

385 zawodów. Opisy te wykorzystywane były również do przygotowania informacji dla Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, która wydawała opinie na temat zgodności z potrzebami rynku pracy planowanych kierunków kształcenia. **W 2022 roku WRRP wydała 372 opinie nt.** utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych z regionu. Ostatecznie wydano 350 opinii pozytywnych i 22 opinie negatywne.

W analizowanym roku **w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** do WUP w Toruniu złożone zostały 872 wnioski o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz 850 wniosków o pośrednictwo w uzyskaniu/wydaniu formularza poświadczającego przebyte okresy zatrudnienia/ubezpieczenia na terenie państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii. Ustalenie prawa do świadczeń z tytułu bezrobocia następuje każdorazowo w oparciu o wymianę informacji pomiędzy instytucjami właściwymi i łącznikowymi państw członkowskich, a także w oparciu o stałą współpracę ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

W ramach realizacji zadań określonych w ustawie o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w 2022 roku do Urzędu wpłynęło 100 wniosków indywidualnych oraz 10 wykazów zbiorczych i uzupełniających (łącznie od 46 pracodawców). Wnioski indywidualne oraz wykazy zbiorcze i uzupełniające obejmowały **świadczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dla 432 osób** (rok wcześniej 530 osób) **na kwotę wnioskowaną 3,6 mln zł.** W analizowanym roku dokonano wypłat świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców w kwocie 1,7 mln zł. Kwota ta obejmowała wypłaty dla 161 osób. Ogółem w 2022 roku wypłacono świadczenia z Funduszu za 15 niewypłacalnych pracodawców. Wypłacone z Funduszu świadczenia za niewypłacalnych pracodawców podlegają zwrotowi. W wyniku działań windykacyjnych **odzyskano kwotę 3,5 mln zł.**

Realizowano międzynarodowe pośrednictwo pracy. W 2022 roku doradcy EURES przyjęli do realizacji 594 oferty pracy w krajach UE/EFTA, w ramach których zgłoszono 3510 wolnych miejsc pracy – o 56,1% więcej niż w 2021 roku. Najwięcej propozycji zatrudnienia otrzymano z Niemiec, Norwegii, Estonii, Austrii i Irlandii. Przeważały oferty pracy skierowane do osób znających języki obce (głównie język niemiecki lub angielski) i posiadających kwalifikacje zawodowe. Najczęściej oferty dotyczyły pracy w branży metalowej (spawacze, ślusarze, operatorzy maszyn CNC), logistycznej (kierowcy samochodów ciężarowych, magazynierzy), budowlanej (cieśle, monterzy instalacji) oraz IT. Duża część ofert pracy pochodziła od agencji pracy tymczasowej z krajów UE/EFTA.

W 2022 roku doradcy EURES udzielili **724 porady indywidualne** bezrobotnym i poszukującym pracy. Najwięcej zapytań (66,7%) dotyczyło rekrutacji i poszukiwania zatrudnienia na terenie UE/EFTA. Dodatkowo udzielono **370 porad polskim pracodawcom.** Zapytania dotyczyły międzynarodowego pośrednictwa pracy i zatrudnienia cudzoziemców oraz innych usług EURES.

Osoby zainteresowane zdobyciem nowych kwalifikacji, poszukujące konkretnych szkoleń mogły skorzystać z prowadzonego **Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS)**. W województwie kujawsko-pomorskim w roku 2022 aktywnych było **610 instytucji szkoleniowych**.

Prowadzony był też **rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia**. W końcu grudnia 2022 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego aktualny wpis do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (KRAZ) posiadało 369 agencji zatrudnienia (48 mniej niż w 2021 roku). W 2022 roku **wszczęto 52 postępowania** wobec podmiotów świadczących usługi pracy tymczasowej posiadających zaległości z tytułu niepłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych. W 19 przypadkach postępowania zakończyły się wykreśleniem z rejestru.

Zorganizowane zostały **dwa konkursy nawiązujące do tematyki rynku pracy**. Była to X edycja konkursu dla uczniów *Mój wymarzony zawód*, którego głównym celem jest zachęcenie do zapoznania się z informacjami o sytuacji zawodów na rynku pracy. W konkursie udział wzięło 291 uczniów ze 106 szkół podstawowych z terenu województwa. Odbyła się też V edycja konkursu dla szkół zawodowych pod hasłem – *Kształcenie dla potrzeb rynku pracy naszą misją*. Celem konkursu dla szkół zawodowych było wyłonienie i promocja tych szkół, które najlepiej realizują zadania związane z przygotowaniem uczniów do funkcjonowania na współczesnym rynku pracy. W konkursie udział wzięło 21 szkół zawodowych z województwa.

Partnerom działającym w obszarze rynku pracy i edukacji oraz mediom **udostępniono szereg informacji i publikacji charakteryzujących regionalny rynek pracy**. Zrealizowanych zostało też 5 badań dotyczących zapotrzebowania na zawody oraz dopasowania oferty szkół ponadpodstawowych i charakterystyki obywateli Ukrainy, którzy przybyli do naszego regionu w związku z wybuchem wojny.

Publikacje WUP w Toruniu oraz raporty z prowadzonych badań dostępne są na stronie internetowej Urzędu w zakładce Publikacje dotyczące rynku pracy:
<http://wuptorun.praca.gov.pl/rynek-pracy/publikacje>

4.2. REALIZACJA PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z RYNKIEM PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP) Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) odpowiedzialnej za realizację powierzonych zadań w ramach Osi priorytetowej I *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* w ramach:

- Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe* (realizowane przez powiatowe urzędy pracy);
- Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy* (projekty konkursowe realizowane przez instytucje rynku pracy).

Kwota środków, przeznaczona na finansowanie projektów w ramach wyżej wymienionych działań PO WER wynosi łącznie 135,9 mln Euro, w tym na:

- projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy – 121,7 mln Euro,
- projekty konkursowe – 14,2 mln Euro.

Grupą docelową w ramach ww. działań są osoby młode, w wieku 15-29 lat, w szczególności osoby pozostające bez pracy (zarówno bezrobotne, jak i bierne zawodowo), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), a także osoby pracujące znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy, imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia), reemigranci, a także osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny.

WUP w Toruniu powierzono także zadania Instytucji Pośredniczącej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WK-P) w zakresie realizacji Osi priorytetowej 8 *Aktywni na rynku pracy* w ramach:

- Działania 8.1 *Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy,*
- Działanie 8.2 *Wspieranie aktywności zawodowej w regionie*
  - Poddziałania 8.2.1 *Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia,*
  - Poddziałania 8.2.2 *Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy,*
- Działania 8.5 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw MŚP w regionie*
  - Poddziałania 8.5.2 *Wsparcie outplacementowe.*

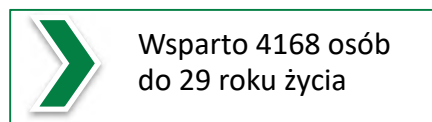
Kwota środków, przeznaczona na finansowanie projektów w ramach wyżej wymienionych działań RPO WK-P wynosi łącznie 120,5 mln Euro, z tego:

- projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy – 101,3 mln Euro,
- projekty konkursowe – 19,2 mln Euro.

W 2022 roku WUP w Toruniu prowadził szereg działań związanych z bieżącą realizacją zadań Instytucji Pośredniczącej. Do zadań tych należało w szczególności: monitorowanie, rozliczanie, kontrola realizowanych projektów oraz działania informacyjno-promocyjne. Prowadzone były także zadania związane z monitorowaniem zwrotów od uczestników zakończonych projektów.

4.2.1. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

➤ Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe (Działanie 1.1)

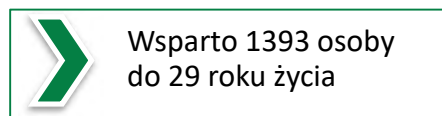

W 2022 roku realizowano 20 projektów powiatowych urzędów pracy. Projekty zakładały wsparcie zarejestrowanych bezrobotnych. Osoby bezrobotne wspierane były z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z wyłączeniem robót publicznych*.

W 2022 roku w ramach Działania 1.1:

- zatwierdzono 90 wniosków o płatność na kwotę ponad 44 mln zł oraz 134 korekt do wniosków na kwotę 585 tys. zł;
- wsparciem z zakresu aktywizacji zawodowej objęto 4168 osób bezrobotnych do 30 roku życia (w tym 1531 osób długotrwale bezrobotnych, 70 osób z niepełnosprawnościami).

➤ Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy (Działanie 1.2)

W trakcie realizacji pozostawało 38 projektów prowadzonych przez instytucje rynku pracy. Projekty zakładały wsparcie osób biernych zawodowo, w tym z niepełnosprawnościami lub bezrobotne niezarejestrowane w urzędzie pracy w wieku 18-29 lat, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które utraciły zatrudnienie po 1 marca 2020 roku w wyniku pandemii COVID-19 oraz tzw. ubogich pracujących tj., osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, cywilnoprawnych, osób odchodzących z rolnictwa i ich rodzin, imigrantów, reemigrantów.

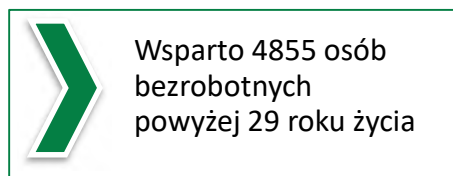
Wsparcie ukierunkowane było przede wszystkim na poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, szkolenia, staże zawodowe, prace interwencyjne, doposażenie/ wyposażenie stanowiska pracy. W 5 projektach założono **wsparcie w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie 23 tys. zł.**, szkoleń umożliwiających uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, finansowego wsparcia pomostowego, które wypłacane będzie uczestnikom projektów przez okres do 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej.

W 2022 roku w ramach Działania 1.2:

- wsparciem objęto 1393 osoby, z tego 540 osób biernych zawodowo, 778 osób bezrobotnych oraz 75 osób pracujących znajdujących się w trudnej sytuacji;
- zatwierdzono 157 wniosków o płatność o łącznej wartości 22 mln zł oraz 50 korekt do wniosków na kwotę 93 tys. zł.

4.2.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

➤ Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy (Działanie 8.1)

W 2022 roku realizowanych było 25 projektów. W celu zwiększenia zatrudnienia w projektach PUP, w oparciu o Indywidualne Plany Działania (IPD), realizowano wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb.

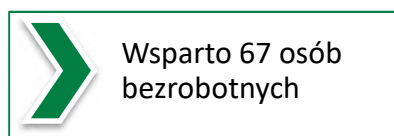
Projekty realizowane w ramach Działania 8.1 RPO WK-P skierowane są do osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia, w szczególności:

- osób powyżej 50 roku życia;
- kobiet;
- osób z niepełnosprawnościami;
- osób o niskich kwalifikacjach;
- osób długotrwale bezrobotnych.

W 2022 roku w ramach Działania 8.1:

- zatwierdzono 118 wniosków o płatność na kwotę 67,2 mln zł;
- wsparciem z zakresu aktywizacji zawodowej objęto 4855 osób bezrobotnych.

➤ Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia (Poddziałanie 8.2.1)

W 2022 roku zakończyła się realizacja 2 ostatnich projektów skierowanych do osób bezrobotnych i osób biernych zawodowo, powyżej 29 roku życia.

W ramach Poddziałania zatwierdzono 8 wniosków o płatność na kwotę 0,8 mln zł.

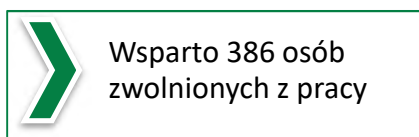
➤ Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (Poddziałanie 8.2.2)

W 2022 roku realizowanych było 12 projektów. Wsparcie dostosowane było do indywidualnych potrzeb uczestników projektu i obejmowało m. in.: pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, działania ukierunkowane na rozwijanie kompetencji/ kwalifikacji zawodowych, pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

Wsparcie w ww. projektach otrzymały osoby powyżej 29 roku życia zatrudnione na umowach krótkoterminowych lub cywilnoprawnych oraz ubodzy pracujący.

W 2022 roku **w ramach projektów** realizowanych w Poddziałaniu 8.2.2 zatwierdzono 40 wniosków o płatność o wartości 4,2 mln zł. Wsparciem zostało objętych 219 osób.

➤ Wsparcie outplacementowe (Poddziałanie 8.5.2)

W 2022 roku kontynuowana była realizacja 12 projektów. Wsparcie w ramach Poddziałania 8.5.2 skierowane było do osób:

- zwolnionych z pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy;
- przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem, z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
- odchodzących z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, planujących podjąć zatrudnienie poza rolnictwem.

W 2022 roku w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 8.5.2 zatwierdzono 55 wniosków o płatność na kwotę 5,3 mln zł.

Wsparciem objęto: 386 pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

4.3. TARCZA ANTYKRYZYSOWA

Wojewódzkim urzędów pracy, w tym WUP w Toruniu, ustawą z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020r. poz. 374 z późn. zm.) powierzono wsparcie dla przedsiębiorców na ochronę miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, jak również zadania związane z rozliczeniem udzielonego wsparcia.

Do końca 2021 roku 7,5 tys. przedsiębiorcom z województwa kujawsko-pomorskiego, na ochronę 147 tys. miejsc pracy, wypłacono środki w wysokości 603,5 mln zł. W 2022 roku trwało **rozliczanie udzielonego wsparcia**. Rozliczonych zostało 4,3 tys. wniosków. W przypadku przedsiębiorców, którzy nie zwrócili niewykorzystanych lub nieprawidłowo wykorzystanych środków albo w ogóle nie złożyli rozliczenia, rozpoczęto proces dochodzenie zwrotu wypłaconego wsparcia. W 2022 roku WUP wystosował wezwanie do zwrotu środków w przypadku 239 wniosków, wydano 57 decyzji administracyjnych i złożono 101 pozwów dotyczących żądania zwrotu w ramach postępowań cywilnych.

5. FUNDUSZ PRACY W 2022 ROKU

Wzrost środków na programy na rzecz promocji zatrudnienia o 10,9%

W 2022 roku województwo kujawsko-pomorskie na programy na rzecz promocji zatrudnienia **dysponowało środkami Funduszu Pracy w kwocie 286,8 mln zł**. Było to o 10,9%

więcej niż rok wcześniej. Zwiększyła się kwota środków pozyskanych na zadania realizowane przez samorządy powiatów (wzrost o 36,4 mln zł – 36,9%) oraz limit środków na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa (wzrost o 15,7 mln zł – 14,8%).

Zmniejszyły się nakłady z rezerwy ministra właściwego ds. pracy oraz Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

5.1. WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2022 ROKU

Wydatki ogółem Funduszu Pracy

w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku wyniosły **442,8 mln zł**. Było to 25,3% mniej niż rok wcześniej. Spadek ten wynikał przede wszystkim z ograniczenia wydatków związanych z realizacją przez

powiatowe urzędy pracy zadań Tarczy antykryzysowej (w 2022 roku ponoszone były ostatnie wydatki w ramach środków przyznanych rok wcześniej). W ramach przeciwdziałania skutkom pandemii na jednorazowe dotacje na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy z wybranych branż przeznaczona została 0,7 mln zł (w 2021 roku wydatki w ramach Tarczy antykryzysowej wyniosły 176,9 mln zł).

Wydatki na zasiłki dla osób bezrobotnych wyniosły 153,9 mln zł, tj. o 15,2% mniej niż w roku wcześniejszym. Na **programy aktywizacyjne bezrobotnych wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** przeznaczona została kwota **273,7 mln zł – wzrost o 24,0%**. Znaczna część tej kwoty (34,6%, 94,7 mln zł) przeznaczona została na aktywizację bezrobotnych do 30 roku życia, a 12,8% (35,0 mln zł) na aktywizację osób powyżej 50 roku życia. Koszty aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych wyniosły 21,6% (59,1 mln zł). Wydatki PUP w ramach projektów współfinansowanych z EFS stanowiły 39,9% (109,1 mln zł).

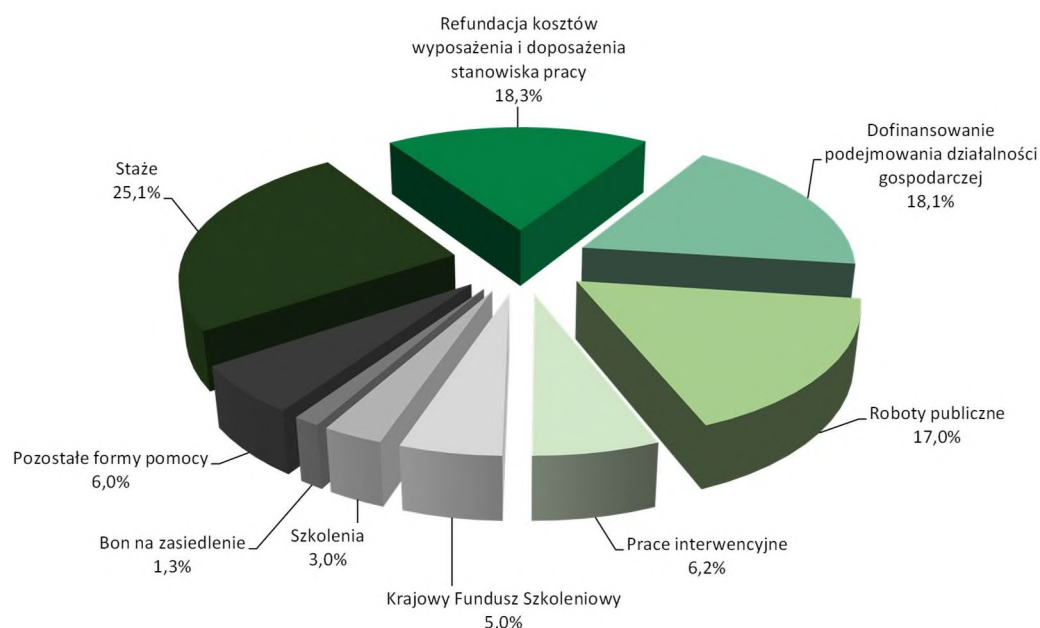
Tabela 2. Struktura wydatków Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021/22

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.			
	w tys. zł	udział w %	w tys. zł	udział w %	zmiana do 2021 r.	
					w tys. zł	w %
Wydatki ogółem	592 921,3	100,0	442 808,8	100,0	-150 112,5	-25,3
zasiłki i świadczenia	181 422,1	30,6	153 873,4	34,7	-27 548,7	-15,2
w tym zasiłki dla bezrobotnych	168 301,7	28,4	141 125,5	31,9	-27 176,2	-16,1
programy na rzecz promocji zatrudnienia	220 715,1	37,2	273 671,0	61,8	52 955,9	24,0
pozostałe	190 785,0	32,2	15 264,4	3,4	-175 520,5	-92,0
w tym inne wydatki Funduszu Pracy	176 930,6	29,8	666,1	0,2	-176 264,5	-99,6

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Najwięcej środków wykorzystano na realizację staży – 68,6 mln zł (25,1% wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia). Wysoki udział stanowiły także koszty: refundacji wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (18,3%, 50,1 mln zł), dofinansowania podjęć działalności gospodarczej (18,1%, 49,6 mln zł) oraz koszty robót publicznych (17,0%, 46,4 mln zł).

Wykres 12. Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku

Źródło: Jak wyżej.

Środki KFS przeznaczone były na finansowanie kształcenia ustawicznego zgodnie z przyjętymi priorytetami ministra właściwego ds. pracy. W 2022 roku o dofinansowanie z KFS mógł ubiegać się każdy pracodawca, który zatrudniał co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę. Kwota możliwa do uzyskania na wsparcie jednej osoby nie mogła przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia. W 2022 roku w regionie podpisano z pracodawcami 1601 umów na łączną kwotę 13,5 mln zł. Wsparciem objęto 6498 osób.

6. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W PIERWSZYCH MIESIĄCACH 2023 ROKU

6.1. SYTUACJA GOSPODARCZA¹⁵

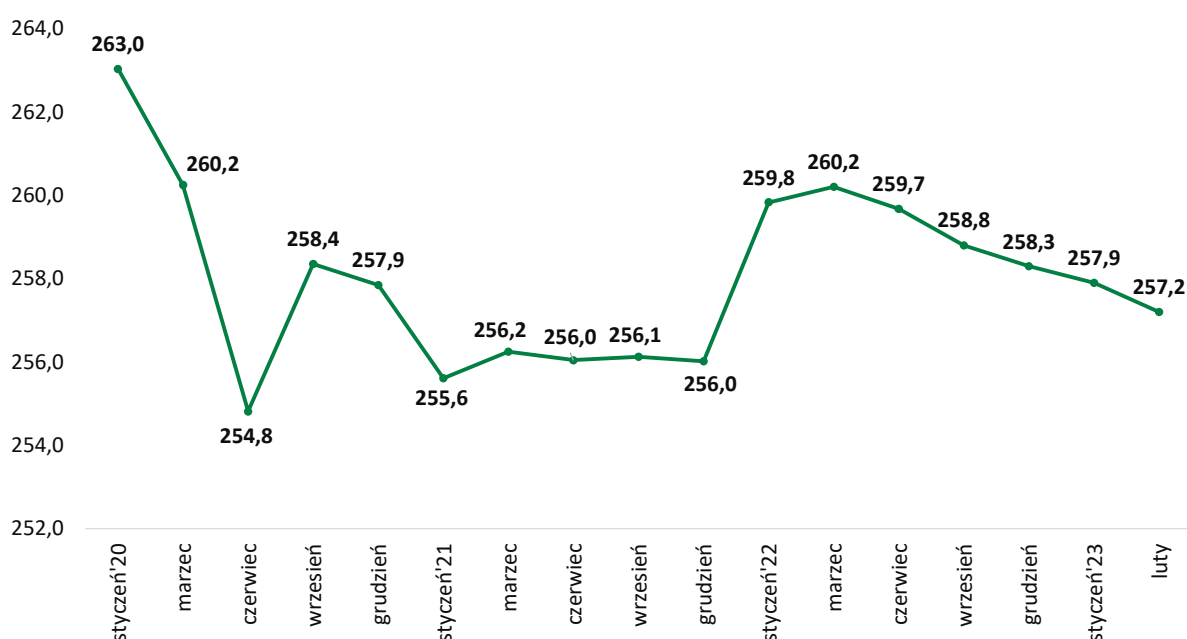

Spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw o 1,0%

W lutym 2023 roku w województwie kujawsko-pomorskim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 257,2 tys. etatów.

Było to o 1,0% mniej niż w analogicznym okresie 2022 roku (rok wcześniej wzrost o 1,4%). Powolny spadek zatrudnienia w tym sektorze widoczny jest od maja 2022 roku.

Wykres 13. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w tys. osób) w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2020/23

Źródło: opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

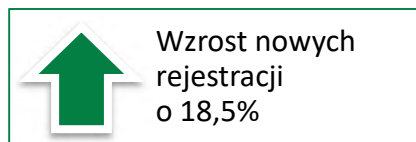
Pracujący w sektorze przedsiębiorstw skupieni byli głównie w przetwórstwie przemysłowym (125,5 tys. etatów, spadek o 1,8%), handlu i naprawach pojazdów samochodowych (46,9 tys. etatów, spadek o 2,2%) oraz budownictwie (19,9 tys. etatów, spadek o 0,6%). Największy spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 5,5%). Przeciętne zatrudnienie wzrosło w dwóch sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,7%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 1,5%).

W omawianym sektorze wzrosło przeciętne wynagrodzenie brutto, które w lutym 2023 roku wyniosło 6103,00 zł (wzrost o 13,0%, rok wcześniej wzrost o 11,1%). Pomimo odnotowanego

¹⁵ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego w lutym 2023 roku, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

wzrostu przeciętne wynagrodzenie w województwie stanowiło 86,4% średniego wynagrodzenia w kraju (11. miejsce w kraju).

6.2. ZMIANA W POZIOMIE BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

W styczniu i lutym 2023 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się 16 191 bezrobotnych**. Było to 2527 osób (18,5%) więcej niż w analogicznym okresie 2022 roku. Osoby zgłaszające się do rejestracji po raz pierwszy stanowiły 17,1% tej populacji (rok wcześniej 14,7%).

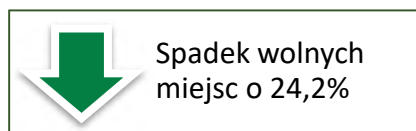
W tym samym czasie z rejestrów PUP w województwie kujawsko-pomorskim **wyłączono 12 858 bezrobotnych** (519 osób, tj. 4,2% więcej niż w tym samym okresie 2022 roku).

Podjęcia pracy – 6798 osób stanowiły 52,9% ogółu wyłączeń (rok wcześniej było to odpowiednio: 6867 osoby i 55,7%). Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 5437 bezrobotnych (o 2,9% mniej niż w tym samym okresie roku wcześniejszego). Zatrudnienie subsydiowane rozpoczęło 1361 osób (o 7,6% więcej niż w I-II 2022 roku). W ramach zatrudnienia subsydiowanego bezrobotni głównie podejmowali prace interwencyjne (302 osoby) oraz roboty publiczne (683 osoby).

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji rozpoczęło 1187 osób (rok wcześniej 1259 osób). Staże podjęło 769 osób, prace społecznie użyteczne 333 osoby, a szkolenia 84 osoby.

W końcu lutego 2023 roku w województwie kujawsko-pomorskim **w podstawowych formach aktywizacji uczestniczyło 4787 bezrobotnych** (wobec 4684 osób przed rokiem), w tym:

- 1679 bezrobotnych odbywało staże,
- 1641 osób pracowało w ramach prac interwencyjnych,
- 932 osoby pracowały w ramach robót publicznych,
- 352 osoby odbywało prace społecznie użyteczne,
- 120 bezrobotnych odbywało szkolenia,
- 61 osób zatrudnionych było w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku,
- 2 osoby odbywały przygotowanie zawodowe dorosłych.

Od stycznia do końca lutego 2023 roku do powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko-pomorskim zgłoszono **9423 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej** (o 3009 miejsc, tj. 24,2% mniej niż rok wcześniej).

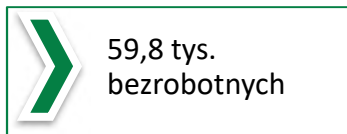
Spadek ten dotyczył przede wszystkim niesubsydiowanych miejsc pracy, w tym miejsc pracy zgłaszanych w ramach testu rynku pracy, których liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 41,9%. W porównaniu z 2022 rokiem wzrosła liczba subsydiowanych miejsc pracy.

Tabela 3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w styczniu-lutym 2023 roku

Wyszczególnienie		I-II 2022 r.	I-II 2023 r.		
			zmiana do 2022 r.		
			liczba		%
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej razem		12 432	9 423	-3 009	-24,2
miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej		10 025	7 242	-2 783	-27,8
z tego	subsydiowane	1 522	1 650	128	8,4
	niesubsydiowane	8 503	5 592	-2 911	-34,2
	w ramach testu rynku pracy	3 824	2 222	-1 602	-41,9
miejsca aktywizacji zawodowej		2 407	2 181	-226	-9,4
z tego	staże	1 791	1 530	-261	-14,6
	przygotowanie zawodowe dorosłych	1	1	0	x
	prace społecznie użyteczne	615	650	35	5,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRIPS-01 o rynku pracy.

W pierwszych miesiącach 2023 roku w pracodawcy z terenu województwa dokonali **5 zgłoszeń zwolnień grupowych** dotyczących 160 osób. W pierwszym kwartale 2022 roku nie było zgłoszeń zwolnień grupowych. W okresie styczeń-luty 2023 roku zwolnionych zostało 77 osób.

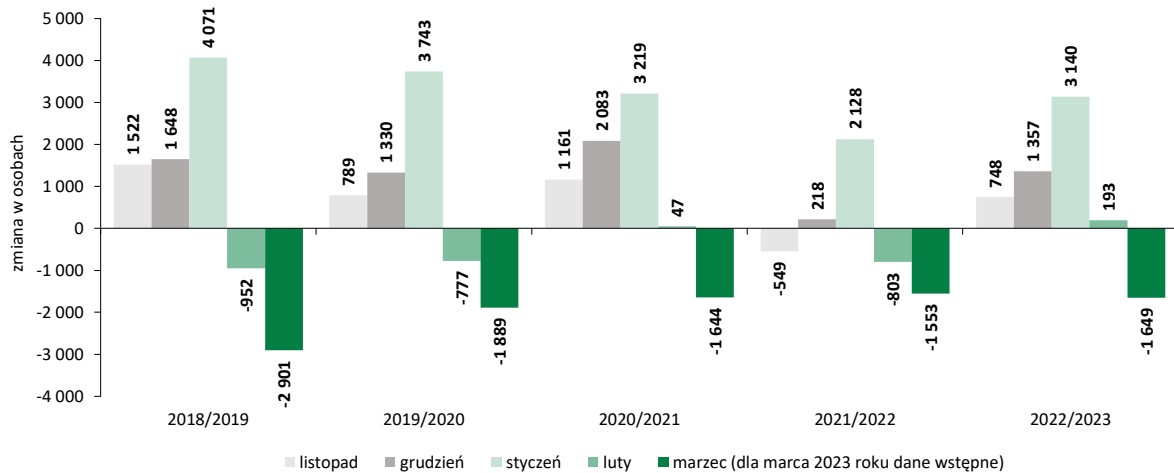
Ostatecznie **w końcu lutego 2023 roku** w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 59 817 bezrobotnych**. Było to o 5,9% (3333 osoby) więcej niż w grudniu 2022 roku, ale o 5,3% (3369 osób) mniej niż przed rokiem. W lutym 2022 roku liczba bezrobotnych w odniesieniu do końca 2021 roku wzrosła o 2,1% (1325 osób).

Występuje duże zróżnicowanie w poziomie bezrobocia pomiędzy powiatami województwa. Najwięcej zarejestrowanych było w powiatach inowrocławskim (6315 osób) oraz włocławskim (4178 osób). Najniższa stopa bezrobocia utrzymuje się w Bydgoszczy (2,4%) i Toruniu (3,5%) oraz w powiatach: bydgoskim (3,8%), świeckim (7,3%) i brodnickim (7,7%). Najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w powiatach: włocławskim (15,5%), lipnowskim (15,6%) oraz radziejowskim (17,8%). W ciągu roku największy spadek stopy bezrobocia zanotowano w Grudziądzu (spadek o 2,2 p.p. do 9,5%) i powiecie grudziądzkim (spadek o 1,9 p.p. do 11,8%). Stopa bezrobocia najsilniej wzrastała w powiecie brodnickim (wzrost o 0,8 p.p.).

Bezrobocie rejestrowane ma charakter sezonowy i cechuje się wzrostem liczby zarejestrowanych w okresie jesienno-zimowym, co związane jest z ograniczeniem zatrudnienia, w niektórych branżach gospodarki w chłodniejszej części roku (np. w budownictwie, rolnictwie, turystyce).

Z danych wstępnych powiatowych urzędów pracy wynika, że liczba bezrobotnych w marcu br. wyniosła 58 168 osób. Było to o 1649 osób (2,8%) mniej niż w końcu poprzedniego miesiąca i o 3465 osób (5,6%) mniej niż w końcu marca 2022 roku.

Wykres 14. Zmiana liczby bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w miesiącach zimowych (w odniesieniu do poprzedniego miesiąca)

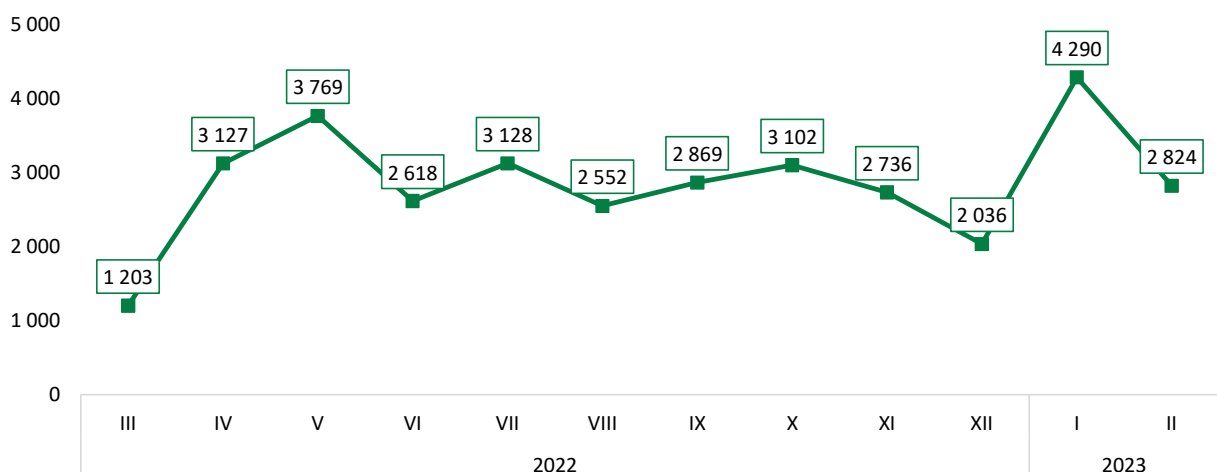
Źródło: Jak wyżej.

Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do poprzedniego miesiąca wystąpił w 21 powiatach województwa (od 16 osób w powiecie bydgoskim do 218 osób w powiecie włocławskim). Nieznaczny wzrost odnotowano w Bydgoszczy i powiecie aleksandrowskim.

6.3. OBYWATELE UKRAINY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY W 2023 ROKU

W ciągu dwóch pierwszych miesięcy 2023 roku pracodawcy z województwa kujawsko-pomorskiego przekazali **7114 powiadomień o podjęciu pracy** przez obywateli Ukrainy. Od początku wybuchu wojny było to łącznie 34 254 powiadomienia o podjęciu pracy, przy czym jednej osobie mogło dotyczyć więcej niż jedno powiadomienie.

Wykres 15. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według daty zgłoszenia – dane miesięczne

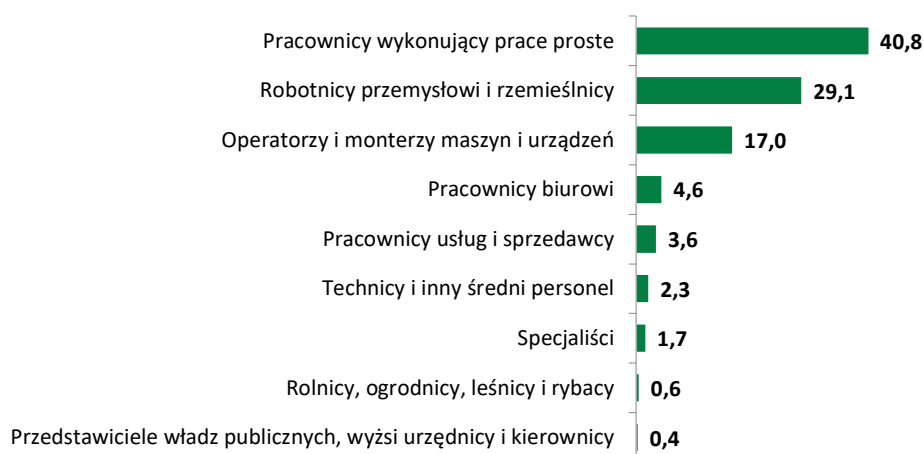

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – 06.03.2023 roku.

Większość (80,5%) powiadomień dotyczyło podjęcia pracy w ramach umowy zlecenia/umowy o świadczenie usług. Pracę podejmowały przede wszystkim kobiety, przy czym ich odsetek wśród podjęć pracy maleje (59,7%, w 2022 roku – 65,9%).

Powiadomienia o podjęciu pracy najczęściej dotyczyły pracowników wykonujących prace proste (40,8%).

Wykres 16. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy w okresie I-II 2023 roku według wielkich grup zawodów (w %)

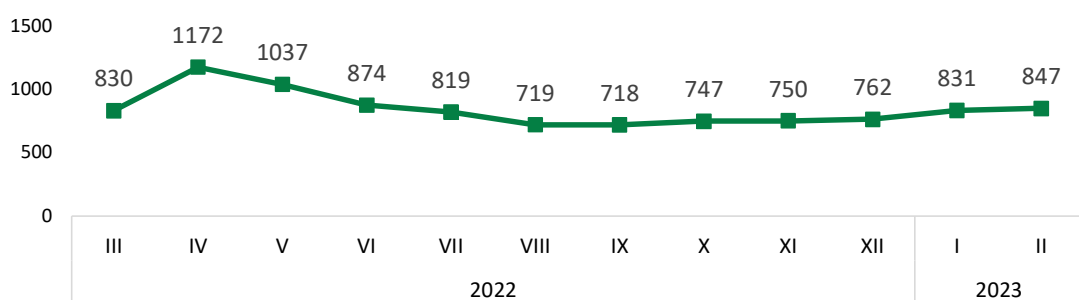
Źródło: Jak wyżej.

W tym samym czasie w PUP województwa dokonano 503 rejestracje¹⁶ obywateli Ukrainy. Od początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę było 5051 rejestracji.

Wyrejestrowanych zostało 410 obywateli Ukrainy (od początku wojny – 4264 osoby). Najczęstszymi powodami wyrejestrowania obywateli Ukrainy było: podjęcie pracy lub innego zatrudnienia niesubsydiowanego (31,7% wyrejestrowań), niepotwierdzenie gotowości do pracy (15,4% wyrejestrowań), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (12,9%) oraz staże (9,5%) i roboty publiczne (7,1%).

W końcu lutego 2023 roku w PUP województwa kujawsko-pomorskiego **zarejestrowanych** pozostawało **847 obywateli Ukrainy**, co stanowiło 1,4% zarejestrowanych.

Wykres 17. Zarejestrowani obywatele Ukrainy w PUP według stanu w końcu miesiąca

Źródło: Jak wyżej.

¹⁶ Jedna osoba mogła być zarejestrowana więcej niż jeden raz.

W ewidencji PUP pozostawały głównie kobiety – 87,6% (miesiąc wcześniej – 88,7%). Struktura wykształcenia osób pozostających w ewidencji PUP była zróżnicowana. Bezrobotni i poszukujący pracy najczęściej mieli wykształcenie wyższe (34,6%) lub w podobnych częściach – policealne i średnie zawodowe albo gimnazjalne/podstawowe i poniżej (odpowiednio 26,7% i 25,6%). Najczęściej były to osoby w wieku 25-34 lata (25,1%) lub 35-44 lata (39,6%).

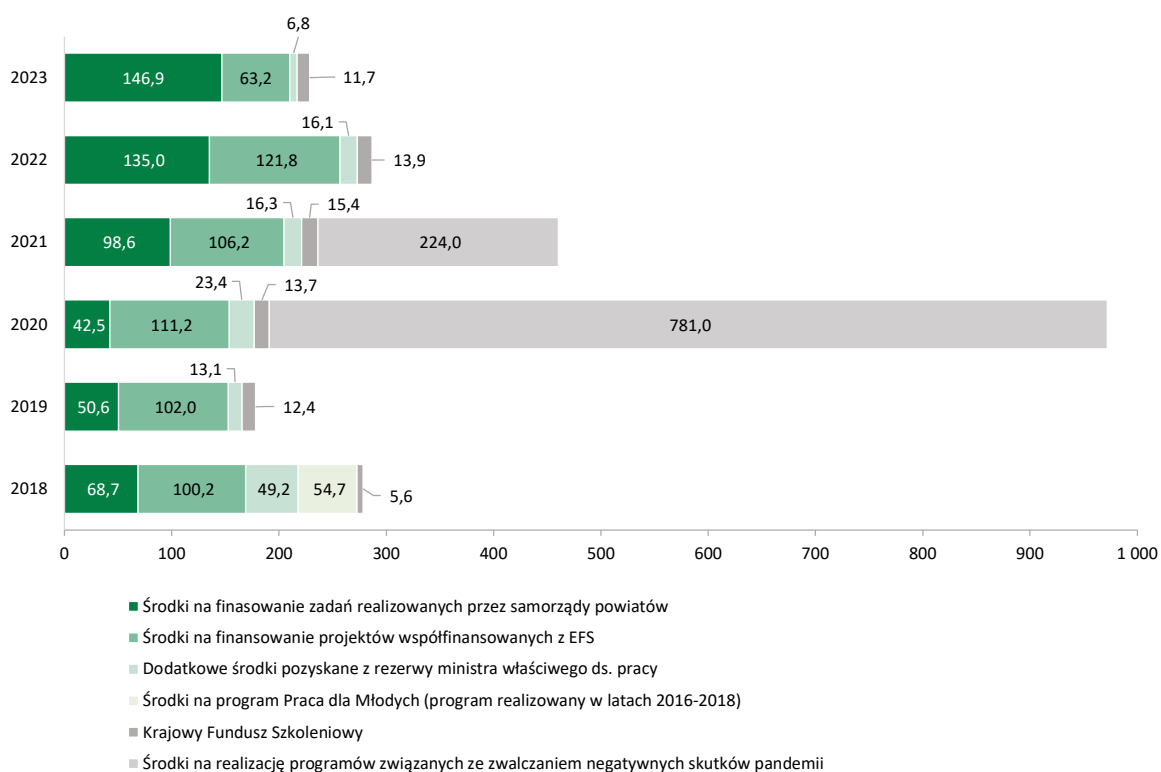
6.4. FUNDUSZ PRACY I EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY W 2023 ROKU

228,6 mln zł
na aktywne programy
ryнку pracy

W 2023 roku **województwo kujawsko-pomorskie** na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych **dysponuje**

środkami Funduszu Pracy w kwocie 228,6 mln zł. W porównaniu z 2022 rokiem wyraźnie zmniejszyła się kwota na projekty współfinansowane z EFS oraz dodatkowe środki z rezerwy ministra właściwego ds. pracy. Wzrosła natomiast kwota środków na finansowanie zadań przez samorządy powiatów.

Wykres 18. Środki Funduszu Pracy na programy przeciwdziałania bezrobociu w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018-2023 (w mln zł)

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie decyzji ministra właściwego ds. pracy.

6.5. NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA W 2023 ROKU (STYCZEŃ – MARZEC)

6.5.1. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2023 ROK

Podstawę przygotowania *Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2023 rok (RPD/Z na 2023 rok) dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego* stanowi ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Dokument ten jest rocznym planem określającym priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia oraz najistotniejsze zadania, które będą podejmowane w zakresie zwiększenia aktywności zawodowej mieszkańców i rozwoju aktywnej polityki rynku pracy.

Wsparcie oferowane w ramach RPDZ na 2023 rok kierowane będzie głównie do osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza do:

- osób poniżej 30 roku życia z kategorii NEET (ang. not in education, employment, or training, tj. osób niezatrudnionych, nie uczestniczących w edukacji lub szkoleniu);
- osób powyżej 50 roku życia;
- osób z niepełnosprawnościami;
- osób długotrwale bezrobotnych;
- osób o niskich kwalifikacjach;
- pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W kwietniu br. planowane jest przyjęcie dokumentu przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

6.5.2. WYKAZ ZAWODÓW, W KTÓRYCH ZA PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW MOŻE BYĆ DOKONYWANA REFUNDACJA

Zgodnie z zapisami *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* Samorząd Województwa zobligowany jest corocznie określać i ogłaszać w wojewódzkim dzienniku urzędowym do 30 kwietnia, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodoletnich pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.

 144 zawody refundowane

Propozycja ww. wykazu zawodów, została opracowana przez WUP na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Wykaz zawodów uwzględnia zapotrzebowanie na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego ustalonych w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy¹⁷ oraz w zawodach

¹⁷ Prognozę ogłosił Minister Edukacji i Nauki w drodze obwieszczenia z dnia 1 lutego 2023 roku.

rzemieślniczych, w których prowadzone jest kształcenie u pracodawców rzemieślników. Propozycja wykazu zawodów zawierająca 144 zawody (w odniesieniu do ubiegłorocznej listy dodano 3 zawody) przekazana była do konsultacji szerokiemu gronu partnerów. W dniu 24 marca 2023 roku Wojewódzka Rada Rynku Pracy Uchwałą nr 38/II/2023 pozytywnie zaopiniowała ww. wykaz zawodów.

29 marca br. uchwałą nr 13/512/23 wykaz zawodów został przyjęty przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W dalszej kolejności wykaz zostanie opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

6.5.3. WOJEWÓDZKA RADA RYNKU PRACY

W I kwartale 2023 roku odbyło się jedno posiedzenie Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy.

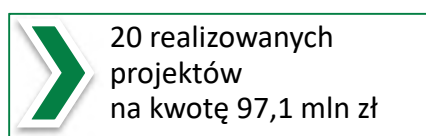
Na posiedzeniu członkowie WRRP zaopiniowali:

- sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2022 roku,
- wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, może być dokonywana refundacja,
- 28 wniosków szkół ponadpodstawowych o powołanie 77 nowych kierunków kształcenia.

Omówiono Plan działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu na 2023 rok oraz aktualną sytuację na rynku pracy.

6.5.4. WDRAŻANIE PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020

➤ Działania 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe

W I kwartale 2023 roku prowadzono działania związane z rozliczaniem, kontrolą i zamykaniem 20 projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego w ramach

Poddziałania 1.1.1 *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego*. Zgodnie z zapisami umów o dofinansowanie wartość realizowanych projektów wyniosła 97,1 mln zł.

Osoby bezrobotne (w tym obywatele Ukrainy) wspierane były z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* z wyłączeniem robót publicznych, przy czym opracowanie lub aktualizacja Indywidualnego Planu Działania było obligatoryjne. **Wsparciem zostało objętych 8588 osób do 29 roku życia.**

Ponadto prowadzone były prace związane z monitorowaniem zwrotów od uczestników w ramach zakończonych projektów.

➤ Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy

 16 realizowanych projektów na kwotę 39,6 mln zł

W ramach wsparcia udzielanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w I kwartale 2023 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu prowadził szereg działań związanych z bieżącą realizacją zadań Instytucji Pośredniczącej

PO WER w tym, m.in. z monitorowaniem i rozliczaniem 16 projektów wyłonionych w drodze konkursowej. W projektach tych uczestniczą osoby młode do 29 roku życia w szczególności, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Wartość realizowanych projektów wynosi 39,6 mln zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie w ramach projektów **wsparciem zostaną objęte 1704 osoby do 29 roku życia**, z tego 327 osób biernych zawodowo, 1078 osób bezrobotnych, 20 osób pracujących oraz 279 osób bezrobotnych niezarejestrowanych w urzędzie pracy.

6.5.5. WDRAŻANIE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

➤ Działanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy

 20 zamykanych projektów na kwotę 59,8 mln zł

W okresie styczeń-marzec 2023 roku WUP w Toruniu jako IP RPO WK-P prowadził działania związane z rozliczaniem, kontrolą i zamykaniem 20 projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-

pomorskiego w ramach V naboru ogłoszonego w 2021 roku skierowanych do osób zarejestrowanych jako bezrobotne, powyżej 29 roku życia. Wartość projektów realizowanych w okresie sprawozdawczym wynosiła 59,8 mln zł. **Wsparciem zostało objętych 4 413 osób bezrobotnych.**

➤ Poddziałanie 8.2.2 Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy

 4 realizowane projekty na kwotę 7,2 mln zł

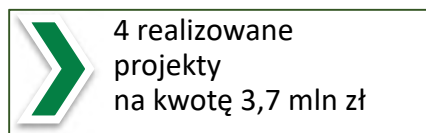
W okresie styczeń-marzec 2023 roku WUP w Toruniu nadzorował realizację 4 projektów, skierowanych do osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących w ramach umów cywilnoprawnych, ubogich

pracujących – powyżej 29 roku życia. Wartość realizowanych projektów w okresie sprawozdawczym wynosiła 7,2 mln zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie w ramach projektów **wsparciem objętych zostanie 418 osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.**

Realizowane projekty przewidują wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników projektu, w tym pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, działania

ukierunkowane na rozwijanie kompetencji/kwalifikacji zawodowych (szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy) czy pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

➤ **Poddziałanie 8.5.2 Wsparcie outplacementowe**

W okresie styczeń-marzec 2023 roku WUP w Toruniu nadzorował realizację 4 projektów skierowanych do osób zwolnionych z pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych

zwolnieniem z pracy, z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osób odchodzących z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, planujących podjąć zatrudnienie poza rolnictwem. Wartość projektów realizowanych w okresie sprawozdawczym wynosiła 3,7 mln zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie w ramach projektów **wsparciem objętych zostanie 267 osób.**

Wsparcie w ww. projektach jest udzielane m.in. w postaci doradztwa zawodowego połączonego z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania, poradnictwa psychologicznego, pośrednictwa pracy, szkoleń, kursów, staży, zatrudnienia subsydiowanego.

Jednocześnie trwają prace związane z ostatecznym rozliczeniem projektów zakończonych.

6.5.6. WDRAŻANIE FUNDUSZY EUROPEJSKICH DLA POMORZA I KUJAW NA LATA 2021-2027

WUP w Toruniu powierzono zadania Instytucji Pośredniczącej dla programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (FEedKP 2021-2027) w obszarze dotyczącym **Priorytetu 8 „Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego”**.¹⁸ W ramach tej funkcji były:

- opiniowane dokumenty programowe,
- opracowywane i konsultowane kryteria wyboru projektów w zakresie powierzonych zadań,
- opracowywane wewnętrznych procedur wdrażania FEedKP 2021-2027.

Brano też udział w spotkaniach na szczeblu regionalnym i ministerialnym w zakresie zadań z perspektywy finansowej 2021-2027.

W 2023 roku w ramach FEedKP 2021-2027, WUP w Toruniu planuje ogłosić pierwsze nabory w ramach niniejszych Działania:

---

¹⁸ Uchwała nr 10/344/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 marca 2023 roku w sprawie powierzenia Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu funkcji Instytucji Pośredniczącej w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

➤ **Działanie 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej klientów publicznych służb zatrudnienia”**

W II i IV kwartale 2023 roku planowane są do ogłoszenia dwa nabory. Projekty będą wybierane w sposób niekonkurencyjny. W 2023 roku rozpocznie się realizacja 20 projektów w ramach naboru ogłoszonego w II kwartale.

Projekty powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego będą skierowane do ich klientów, w tym w szczególności do: osób z niepełnosprawnościami, osób w wieku powyżej 50 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, osób młodych, kobiet, osób z niskimi kwalifikacjami i/lub kompetencjami.

W projektach tych udzielane będzie wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych. Dodatkowo szkolenia realizowane w projektach będą prowadziły do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie musiało być każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu). W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty realizowane w ramach Działania 8.1 muszą zapewniać realizację wskaźnika: Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu – co najmniej na poziomie 65%.

➤ **Działanie 8.2 „Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-educacyjnej osób młodych”**

W II kwartale 2023 roku planowane jest ogłoszenie naboru w ramach Działania 8.2. Projekt zostanie wybrany w sposób niekonkurencyjny. Będzie skierowany do osób młodych, w wieku od 15 roku życia, kwalifikujących się do wsparcia przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy w Toruniu.

Wsparcie w projekcie będzie polegało na zastosowaniu właściwych instrumentów i usług służących m.in.: identyfikacji potrzeb w zakresie określenia ścieżki zawodowej, wsparciu w aktywnym poszukiwaniu pracy, rozwijaniu kompetencji kluczowych, społecznych, uzupełnieniu lub zdobyciu nowych kwalifikacji/kompetencji, zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekt będzie zakładał realizację wskaźnika: „Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu” – co najmniej na poziomie 30%.

➤ **Działanie 8.3 „Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy”**

W III kwartale 2023 roku planowane jest ogłoszenie naboru w ramach Działania 8.3. Projekty zostaną wybrane w sposób konkurencyjny. W projektach tych będzie udzielane wsparcie służące poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących w ramach umów cywilnoprawnych, ubogich pracujących, obejmujące m.in.: doradztwo zawodowe wraz z opracowaniem i wdrożeniem Indywidualnych Planów Działań; działania z zakresu pośrednictwa pracy świadczone na rzecz uczestników projektu; działania ukierunkowane na rozwijanie kwalifikacji i kompetencji poprzez m.in. organizację szkoleń, specjalistycznych kursów, finansowanie studiów podyplomowych, studiów uzupełniających (uzupełnienie kwalifikacji poprzez finansowanie nauki na studiach niestacjonarnych).

➤ **Działanie 8.4 „Młodzi-aktywni potencjałem regionalnego rynku pracy”**

W IV kwartale 2023 roku planowane jest ogłoszenie naboru w ramach Działania 8.4. Projekty zostaną wybrane w sposób konkurencyjny.

Wsparcie w projektach otrzymają osoby młode do 29 roku życia, bez względu na status na rynku pracy. W projektach będzie oferowane wsparcie mające na celu zwiększenie możliwości trwałego zatrudnienia, w szczególności poprzez zastosowanie form aktywizacji zawodowej dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb, w tym m.in. wysokiej jakości doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, programów stażowych, praktyk lub subsydiowanego zatrudnienia oraz doposażenia stanowiska pracy.

➤ **Działanie 8.5 „Wsparcie dostępu do usług rozwojowych”**

W II kwartale 2023 roku planowane jest ogłoszenie naboru w ramach Działania 8.5. Projekt zostanie wybrany w sposób niekonkurencyjny. Wnioskodawcą uprawnionym do realizacji projektu jest Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Projekt polegać będzie na utworzeniu systemu dostarczania kompleksowych usług rozwojowych (diagnostycznych, szkoleniowych, doradczych, studiów podyplomowych) w celu wspierania rozwoju przedsiębiorstw z sektora mikro, małych, średnich oraz dużych przedsiębiorstw, a także innych podmiotów i ich pracowników z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego. W projekcie będzie oferowane wsparcie mające na celu finansowanie i upowszechnianie usług rozwojowych (szkolenia, doradztwo, studia) w systemie popytowym Bazy Usług Rozwojowych dla:

- a) pracowników zgodne z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw/pracodawców ukierunkowane na wzmocnienie ich potencjału i konkurencyjności;

- b) właściciele i kadry zarządzającej przedsiębiorstw/pracodawców wspomagające proces zmiany danego przedsiębiorstwa/pracodawcy, w tym przekształcenia profilu działalności czy optymalizacji procesów zarządzania.

➤ **Działanie 8.7 „Działania w zakresie wzmocnienia potencjału partnerów społecznych”**

W II kwartale 2023 roku planowane jest ogłoszenie naboru w ramach Działania 8.7. Projekty zostaną wybrane w sposób konkurencyjny. Wsparcie w projektach otrzymają partnerzy społeczni (ich członkowie i przedstawiciele) z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego. Wszystkie zadania realizowane w projekcie będą prowadzić do wzmocnienia zdolności partnerów społecznych do uczestnictwa w dialogu społecznym dotyczącym kształtowania polityki zatrudnienia i/lub kształcenia i/lub włączenia społecznego. Wnioskodawcą uprawnionym do złożenia projektu jest regionalna organizacja pracodawców lub regionalna organizacja związkowa zrzeszona odpowiednio w reprezentatywnej organizacji pracodawców lub w reprezentatywnej organizacji związkowej w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, które siedzibę mają na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

6.5.7. OPRACOWANIE POLITYKI MIGRACYJNEJ DLA REGIONU

Realizując zapisy Strategii Rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego WUP Torunia w 2023 roku prowadzi prace nad opracowaniem dokumentu **„Polityka migracyjna oraz pozyskiwania kadr dla rynku pracy Województwa Kujawsko-Pomorskiego”**.

Potrzeba opracowania przemyślanej polityki migracyjnej regionu wynika z zachodzących procesów demograficznych i społecznych, w tym postępującej depopulacji i nasilenia procesów migracyjnych, które przybrały gwałtownie na sile, w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy. Znaczny napływ do województwa obywateli Ukrainy uciekających przed wojną, nieprzewidywalność i niepewność co do skali i trwałości tych migracji, a także ich długofalowych skutków, wpływa na konieczność zweryfikowania i skorygowania pierwotnych założeń planowanej polityki.

Jednocześnie obok dalszej potrzeby niesienia pomocy obywatelom Ukrainy w rozpoczęciu życia w Polsce, na znaczeniu nie tracą dotychczasowe problemy i potrzeby regionalnego rynku pracy. Pogarszająca się struktura demograficzna ludności regionu już dziś powoduje problemy z zaspokojeniem popytu na pracę rodzimymi pracownikami, co stanowi istotną barierę rozwoju gospodarczego podmiotów zlokalizowanych w województwie. Jednocześnie prognozowane jest dalsze pogłębianie tych problemów. Tym samym coraz istotniejszym elementem kształtowania regionalnego rynku pracy staje się pozyskanie pracowników spoza województwa, w tym z zagranicy i ich integracja. Podjęcie działań integracyjnych wobec migrantów zapobiega ewentualnym napięciom społecznym oraz pozwala na zbudowanie więzi z województwem. Przeciwdziała to niestabilności rynku pracy, charakterystycznej dla krótkotrwałych migracji.

Założenia opracowanej polityki migracyjnej będą w znacznej mierze wdrażane poprzez **projekt strategiczny „Integracja cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy”**, którego realizatorem będzie Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

W 2023 roku planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie i rozpoczęcie realizacji projektu w ramach FEKP 2021-2027. Projekt skierowany będzie do cudzoziemców – obywateli państw trzecich, zamieszkujących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Celem projektu jest wprowadzenie kompleksowych rozwiązań służących eliminacji trudności napotykanym przez migrantów, w szczególności na rynku pracy. Działania przewidziane w projekcie obejmują utworzenie w trzech lokalizacjach (Bydgoszcz, Toruń, Włocławek) punktów aktywizacji cudzoziemców. W projekcie udzielane zostanie wsparcie dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników (m.in. doradztwo zawodowe, wsparcia w aktywnym poszukiwaniu pracy, możliwość skorzystania z ofert szkoleń językowych lub szkoleń zawodowych prowadzących do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem)).

W ramach projektu będą podjęte działania mające na celu rozwój współpracy podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz integracji cudzoziemców. Realizowane będą szkolenia dla pracodawców i instytucji na temat komunikacji międzykulturowej czy doradztwo prawne w zakresie legalnego powierzania pracy cudzoziemcom.

6.5.8. PROJEKT DOTYCZĄCY SZKOLEŃ OSÓB DOROSŁYCH Z WYKORZYSTANIEM BAZY USŁUG ROZWOJOWYCH

W 2023 roku planowane jest przygotowanie i rozpoczęcie realizacji projektu mającego **na celu upowszechnienie idei uczenia się przez całe życie oraz zwiększenie dopasowania kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych** mieszkających, pracujących lub uczących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, do potrzeb regionalnego rynku pracy. Zgodnie z założeniami projekt będzie realizowany w ramach Działania 8.19 programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw na lata 2021-2027.

Z uwagi na niewielką liczbę podmiotów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego oferujących usługi szkoleniowe w systemie: Baza Usług Rozwojowych (BUR), w projekcie podjęte zostaną działania informacyjno-promocyjne celem zachęcenia jednostek szkoleniowych do uzyskania certyfikatów jakości uprawniających do oferowania usług poprzez BUR, a następnie bieżącego uzupełniania prowadzonych szkoleń w tym systemie.

W projekcie zostanie położony nacisk na kształcenie w zakresie kwalifikacji i kompetencji niezbędnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy, poprawy konkurencyjności gospodarki regionu oraz priorytetowego traktowania zielonych miejsc pracy. Projekt przyczyni się do zmiany podejścia do kształcenia osób dorosłych, poprzez zastosowanie w projekcie bardziej efektywnego i elastycznego systemu popytowego, co zapewni mieszkańcom regionu dostęp do szerokiej oferty szkoleniowej, uwzględniającej

w szczególności potrzeby pracodawców. Wykorzystanie Bazy Usług Rozwojowych zapewni znacznie szybszy dostęp do szkoleń dobrej jakości. Jednocześnie, w celu łagodzenia zjawiska niedopasowania kompetencyjnego uczestników rynku pracy, możliwość skorzystania z usług rozwojowych w projekcie zostanie powiązana z potrzebami regionalnej gospodarki.

Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia odsetka osób w wieku 24-64 lata uczestniczących w województwie w kształceniu lub szkoleniu (zgodnie z celami Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 oraz Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych).

Informacje te dostępne są na następujących stronach internetowych:

- ✓ **sytuacja gospodarcza i społeczna w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim:**
  - <https://stat.gov.pl/>
  - <https://bydgoszcz.stat.gov.pl/>
- ✓ **sytuacja na rynku pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim:**
  - <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy>
  - <https://wuptorun.praca.gov.pl/biuletyny-informacyjne>
- ✓ **programy operacyjne związane z rynkiem pracy wdrażane przez WUP w Toruniu:**
  - <http://wuptorun.praca.gov.pl/europejski-fundusz-spoeczny>
- ✓ **plan działania WUP oraz sprawozdanie z działalności WUP w Toruniu:**
  - <http://wup.torun.ibip.pl/public/>
- ✓ **Regionalny Plan Działania na Rzecz Zatrudnienia:**
  - <http://wuptorun.praca.gov.pl/regionalny-plan-dzialan-na-rzecz-zatrudnienia>
- ✓ **wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja:**
  - <http://wuptorun.praca.gov.pl/wykaz-zawodow-refundowanych>
- ✓ **analizy i publikacje Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu:**
  - <http://wuptorun.praca.gov.pl/publikacje-dotyczace-ryнку-pracy>
- ✓ **informacja lokalna o zawodach:**
  - <http://wuptorun.praca.gov.pl/informacja-lokalna-o-zawodach>

Spis wykresów

Wykres 1. Aktywizacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021/22 wraz z podjęciami pracy niesubsydiowanej.....	11
Wykres 2. Struktura (w %) wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku według wielkich grup zawodów.....	12
Wykres 3. Liczba bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2012/22. Stan w końcu roku	13
Wykres 4. Zmiana liczby i stopy bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2021/22 roku według powiatów	15
Wykres 5. Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2022 roku.....	16
Wykres 6. Udział (w %) wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim i Polsce w końcu 2022 roku	17
Wykres 7. Legalizacja pobytu cudzoziemców z państw trzecich z uwagi na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2003/22.....	19
Wykres 8. Struktura (w %) zatrudnienia cudzoziemców według sekcji PKD	19
Wykres 9. Struktura (w %) zatrudnienia cudzoziemców według grup zawodów	20
Wykres 10. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według daty zgłoszenia – skumulowane dane miesięczne.....	21
Wykres 11. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według powiatu siedziby pracodawcy	22
Wykres 12. Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w 2022 roku.....	31
Wykres 13. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w tys. osób) w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2020/23.....	32
Wykres 14. Zmiana liczby bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim.....	35
Wykres 15. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według daty zgłoszenia – dane miesięczne	35
Wykres 16. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy	36
Wykres 17. Zarejestrowani obywatele Ukrainy w PUP według stanu w końcu miesiąca.....	36
Wykres 18. Środki Funduszu Pracy na programy przeciwdziałania bezrobociu w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018-2023 (w mln zł)	37

Spis tabel

Tabela 1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021/22	12
Tabela 2. Struktura wydatków Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021/22	31
Tabela 3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w styczniu-lutym 2023 roku	34

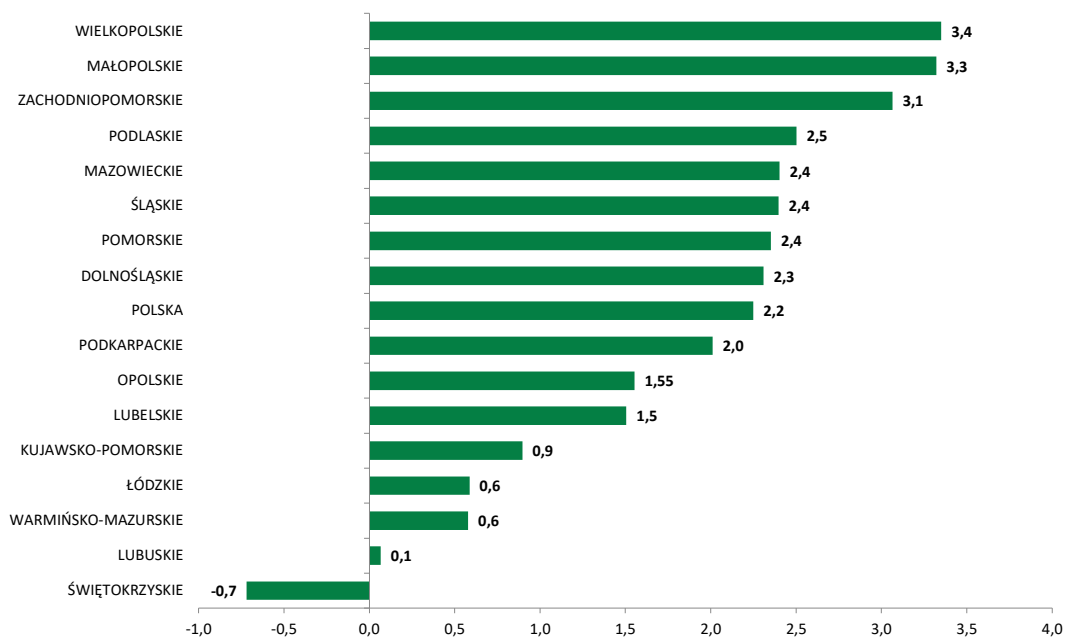
Tabela 1. Wybrane wskaźniki rynku pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim

Wskaźnik	Polska	Kujawsko-pomorskie	
		wartość	% w kraju/ różnica (w p.p.)*
Ludność - stan w dniu 31.12.2021 roku			
Liczba mieszkańców	37 907 704	2 017 720	5,3%
Udział osób zamieszkałych na wsi	40,3%	41,7%	1,4
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym	18,4%	18,4%	0,0
Udział osób w wieku produkcyjnym	59,1%	59,0%	-0,1
Udział osób w wieku poprodukcyjnym	22,5%	22,6%	0,1
Aktywność ekonomiczna osób w wieku 15-89 lat - IV kwartał 2022 roku			
Współczynnik aktywności zawodowej	58,2%	58,2%	0,0
Wskaźnik zatrudnienia ogółem	56,5%	55,9%	-0,6
kobiety	49,7%	49,1%	-0,6
mężczyźni	63,9%	63,1%	-0,8
Zatrudnienie i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw - stan w dniu 31.12.2022 roku			
Przeciętne zatrudnienie	6 504 693	258 315	4,0%
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)	7 329,96	6 355,65	86,7%
Podmioty gospodarcze			
Podmioty gospodarcze (stan w dniu 31.12.2022 r.)	4 995 042	219 607	4,4%
Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (stan w dniu 31.12.2022 r.)	71,2%	73,1%	1,9
Liczba podmiotów na 10 tys. mieszkańców (2021 r.)	1276	1069	x
Bezrobocie rejestrowane - stan w dniu 31.12.2022 roku			
Stopa bezrobocia	5,2%	7,4%	2,2
Liczba bezrobotnych	812 301	56 484	7,0%
Udział w ogóle bezrobotnych			
kobiety	53,7%	58,9%	5,2
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	15,7%	20,4%	4,7
zamieszkali na wsi	46,0%	49,2%	3,2
z prawem do zasiłku	14,2%	16,0%	1,8
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4,0%	3,5%	-0,5
osoby bez wykształcenia średniego	51,5%	59,2%	7,7
długotrwale bezrobotni	51,7%	55,7%	4,0
do 30 roku życia	23,9%	24,5%	0,6
do 25 roku życia	12,4%	12,7%	0,3
powyżej 50 roku życia	27,0%	24,8%	-2,2
z niepełnosprawnościami	7,3%	5,2%	-2,1

* dla danych liczbowych udział w Polsce wyrażony w %, dla danych % różnica do Polski w punktach procentowych.

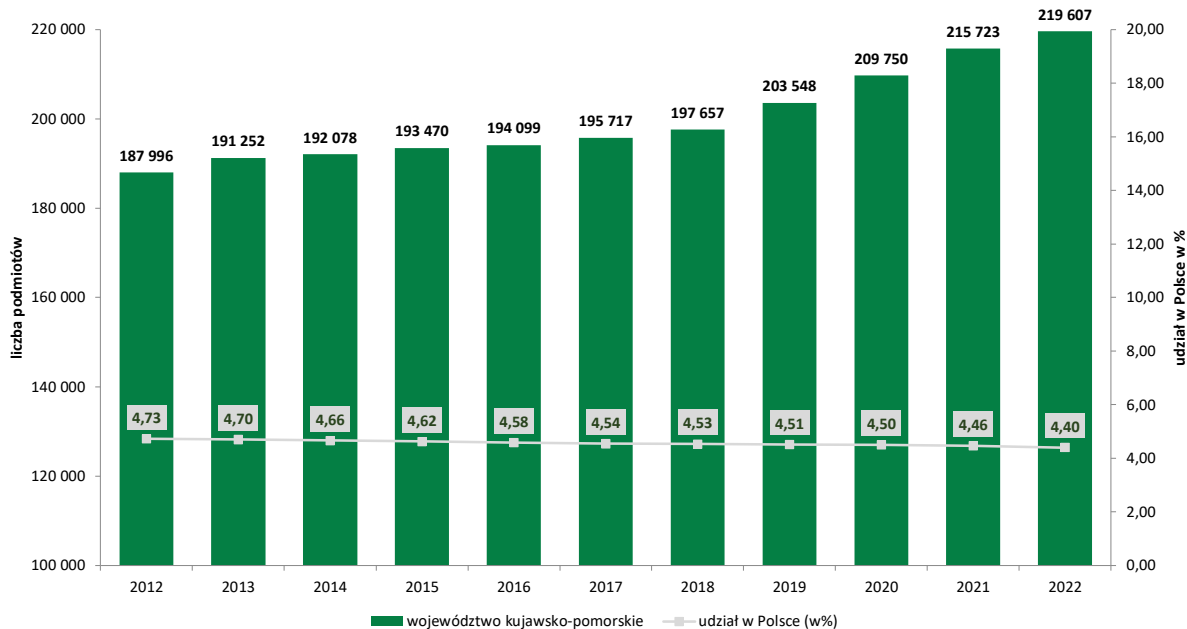
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

WYKRES 1. DYNAMIKA ZMIANY PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W GRUDNIU 2021/22 ROKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Danych z Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>).

WYKRES 2. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM NA TLE POLSKI W LATACH 2012-2022. STAN W KOŃCU ROKU

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Danych z Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>)

**TABELA 2. BILANS BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W LATACH 2021/22**

Wyszczególnienie		Bezrobotni ogółem			
		2021	2022		
			razem	zmiana do 2021	
		osoby		%	
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		78 093	87 970	9 877	12,6
w tym	po raz pierwszy	13 603	17 970	4 367	32,1
	po raz kolejny	64 490	70 000	5 510	8,5
	po pracach interwencyjnych	68	134	66	97,1
	po robotach publicznych	880	1 254	374	42,5
	po stażu	5 904	6 303	399	6,8
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	2	16	14	700,0
	po szkoleniu	1 619	2 428	809	50,0
	po pracach społecznie użytecznych	1 435	1 417	-18	-1,3
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		89 714	93 347	3 633	4,0
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	53 099	49 202	-3 897	-7,3
	niesubsydiowanej	42 443	37 005	-5 438	-12,8
	w tym				
	podjęcie działalności gospodarczej	1 602	1 380	-222	-13,9
	pracy sezonowej	1 568	1 953	385	24,6
	subsydiowanej	10 656	12 197	1 541	14,5
	prac interwencyjnych	2 698	2 966	268	9,9
	robót publicznych	3 281	3 948	667	20,3
	podjęcia działalności gospodarczej	1 754	1 867	113	6,4
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	4	13	9	225,0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 398	2 600	202	8,4
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	340	425	85	25,0
	z tego				
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	28	18	-10	-35,7
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	x
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	x
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	2	2	0	0,0
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	38	51	13	34,2
	inne	117	320	203	173,5
	rozpoczęcia szkolenia	1 637	2 448	811	49,5
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	64	129	65	101,6
	rozpoczęcia stażu	6 860	7 741	881	12,8
	w tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	x
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	3	17	14	466,7
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 789	1 703	-86	-4,8
	w tym w ramach PAI	24	13	-11	-45,8
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	0	0	x
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	2 215	2 568	353	15,9
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	10 674	15 123	4 449	41,7
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	4 051	5 469	1 418	35,0
podjęcia nauki	202	169	-33	-16,3	
osiągnięcia wieku emerytalnego	1 502	1 384	-118	-7,9	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	366	314	-52	-14,2	
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	487	353	-134	-27,5	
innych	6 829	6 856	27	0,4	
Bezrobotni w końcu okresu sprawozdawczego		61 861	56 484	-5 377	-8,7
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		8 158	8 257	99	1,2

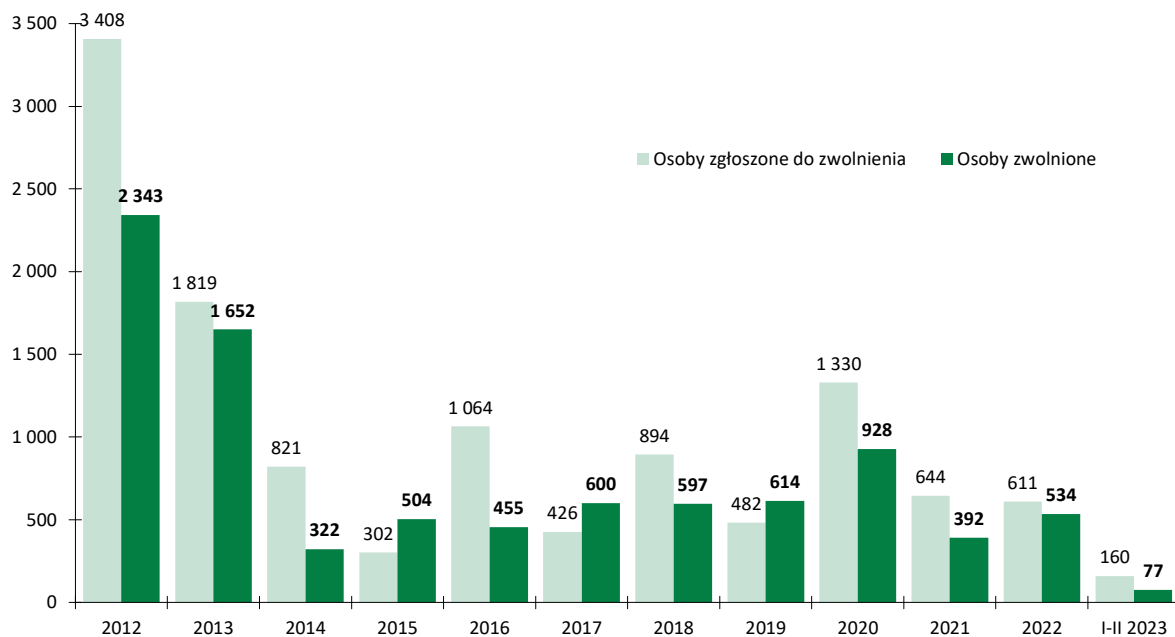
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRIPS-01 o rynku pracy.

**TABELA 3. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W LATACH 2021/22 WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH**

Wyszczególnienie	Bezrobotni			
	2021 r.		2022 r.	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)
Bezrobotni ogółem	61 861	100,0	56 484	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)				
18-24	6 942	11,2	7 146	12,7
25-34	16 404	26,5	14 409	25,5
35-44	16 266	26,3	14 797	26,2
45-54	12 467	20,2	11 497	20,4
55-59	6 179	10,0	5 510	9,8
60 lat i więcej	3 603	5,8	3 125	5,5
2. Bezrobotni według wykształcenia				
-wyższe	5 697	9,2	5 181	9,2
-policealne i średnie zawodowe	12 150	19,6	11 386	20,2
-średnie ogólnokształcące	7 069	11,4	6 476	11,5
-zasadnicze zawodowe/branżowe I stopnia	16 914	27,3	15 559	27,5
-gimnazjalne i poniżej	20 031	32,4	17 882	31,7
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)				
do 1	4 702	7,6	5 339	9,5
1-3	9 625	15,6	10 968	19,4
3-6	7 238	11,7	8 169	14,5
6-12	8 569	13,9	8 223	14,6
12-24	12 320	19,9	7 303	12,9
pow. 24	19 407	31,4	16 482	29,2
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)				
do 1 roku	12 206	19,7	11 197	19,8
1-5	17 169	27,8	15 694	27,8
5-10	10 477	16,9	9 541	16,9
10-20	9 446	15,3	8 482	15,0
20-30	4 205	6,8	3 717	6,6
30 i więcej	1 371	2,2	1 150	2,0
bez stażu	6 987	11,3	6 703	11,9

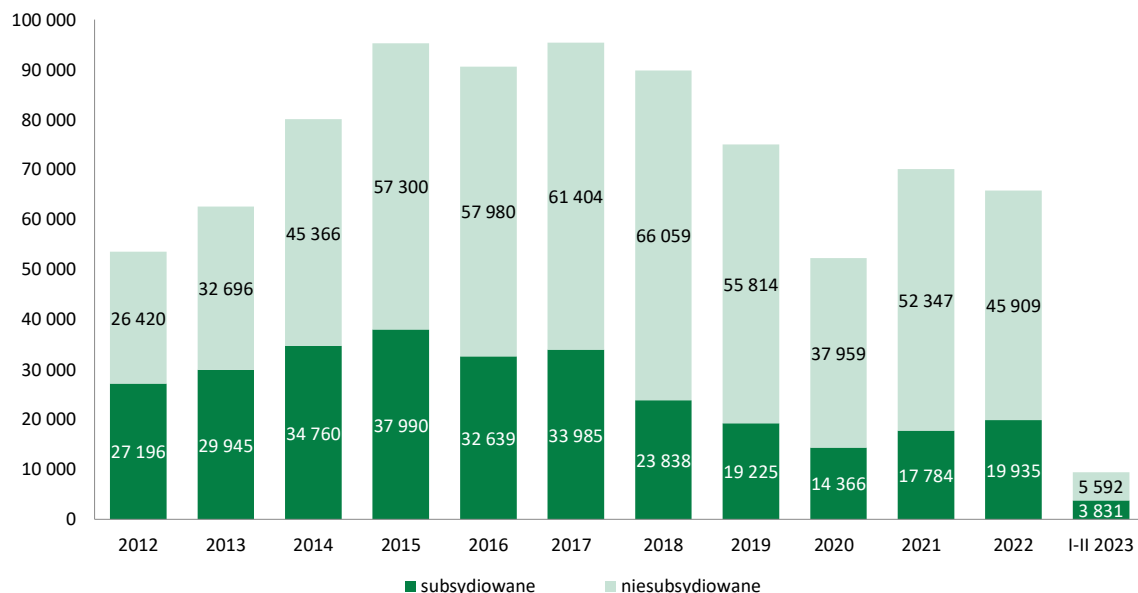
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy.

WYKRES 3. ZGŁOSZENIA I ZWOLNIENIA GRUPOWE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2012/23

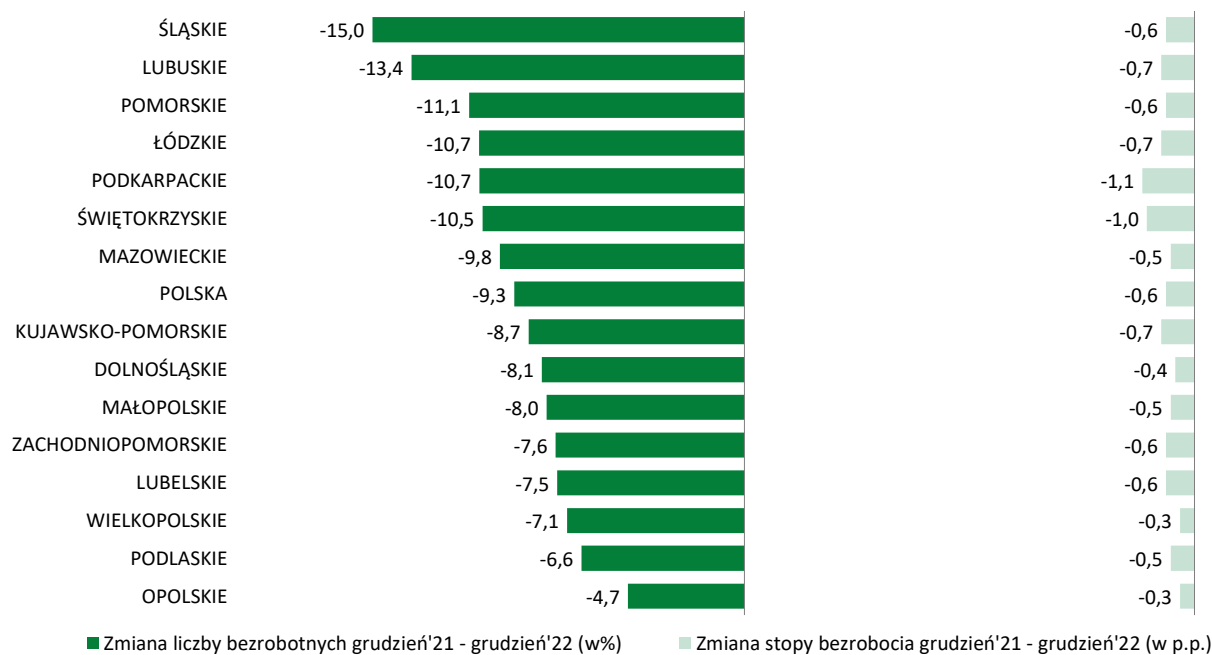
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy

WYKRES 4. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2012/23

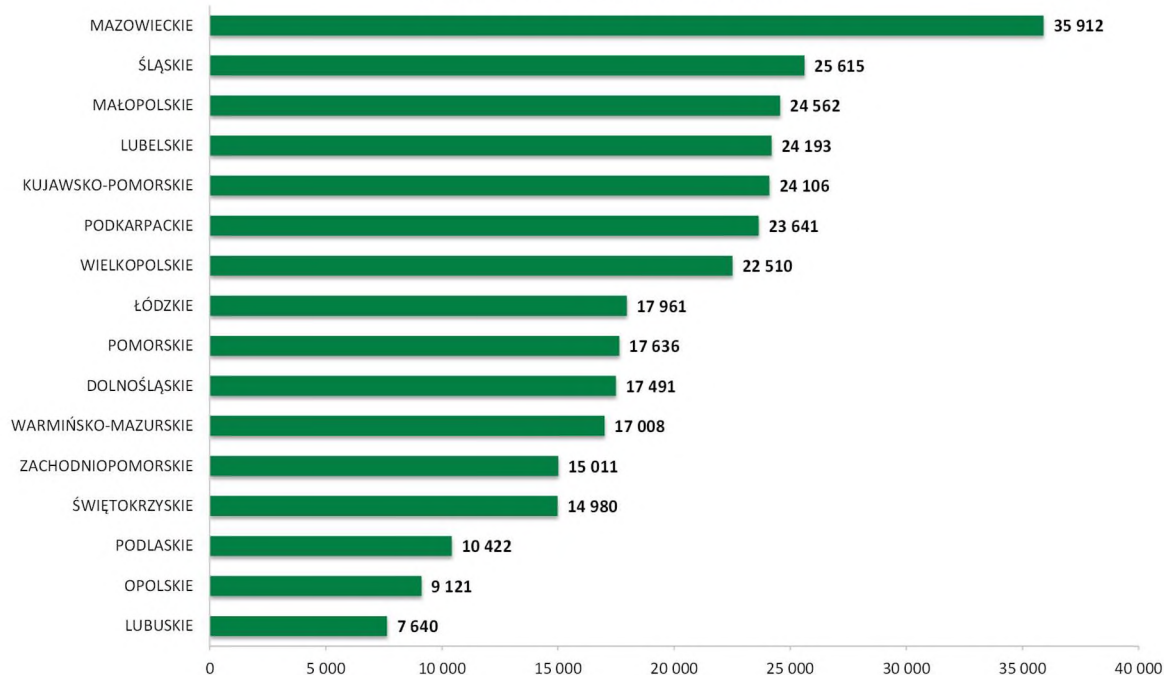
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy

WYKRES 5. ZMIANA LICZBY I STOPY BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W OKRESIE GRUDZIEŃ 2021/22 ROKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW

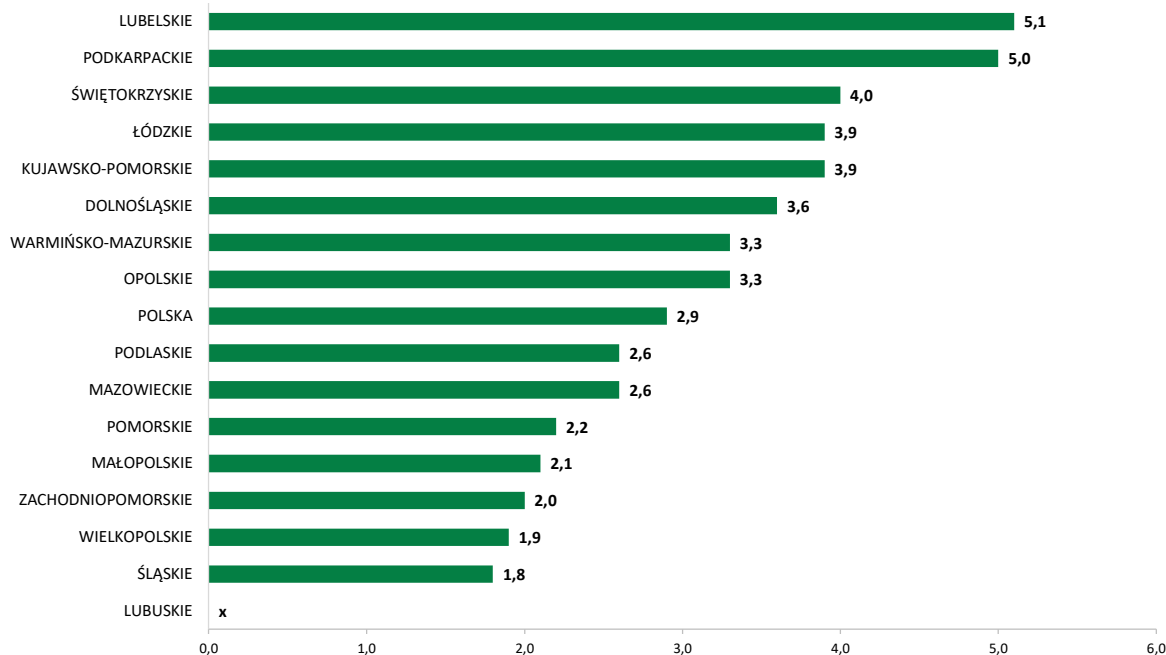
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Danych z Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>)

WYKRES 6. BEZROBOTNI PODEJMUJĄCY UCZESTNICTWO W FORMACH AKTYWNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2022 ROKU

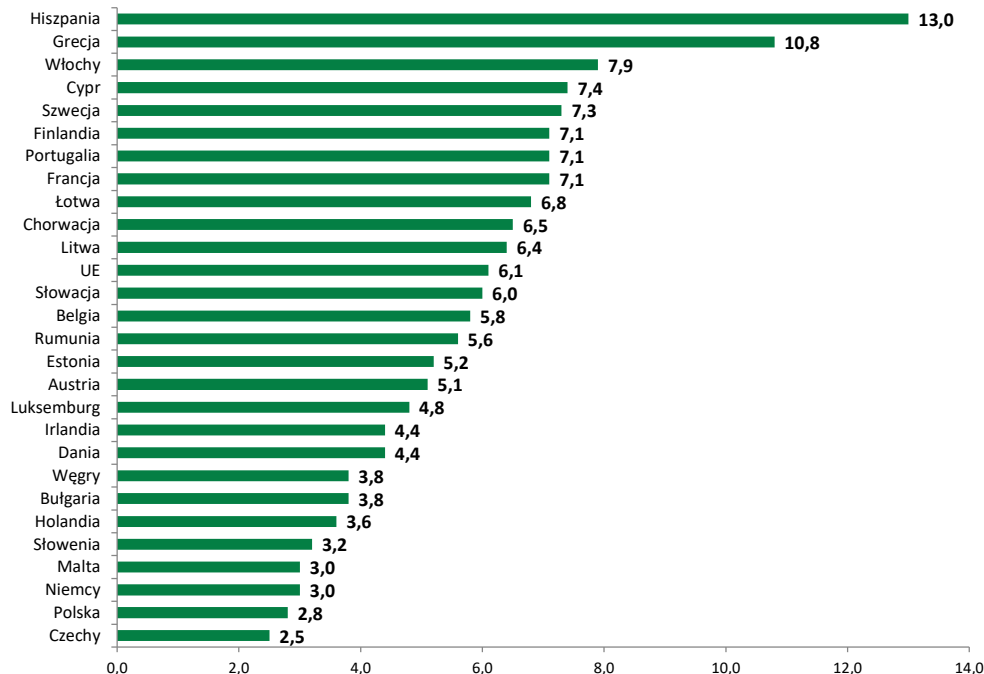
Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych ze strony www.psz.praca.gov.pl

WYKRES 7. STOPA BEZROBOCIA (W %) W IV KWARTALE 2022 ROKU WEDŁUG BADANIA AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI (BAEL)

x - brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe (źródło: GUS BDL)
 Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych ze strony www.psz.praca.gov.pl

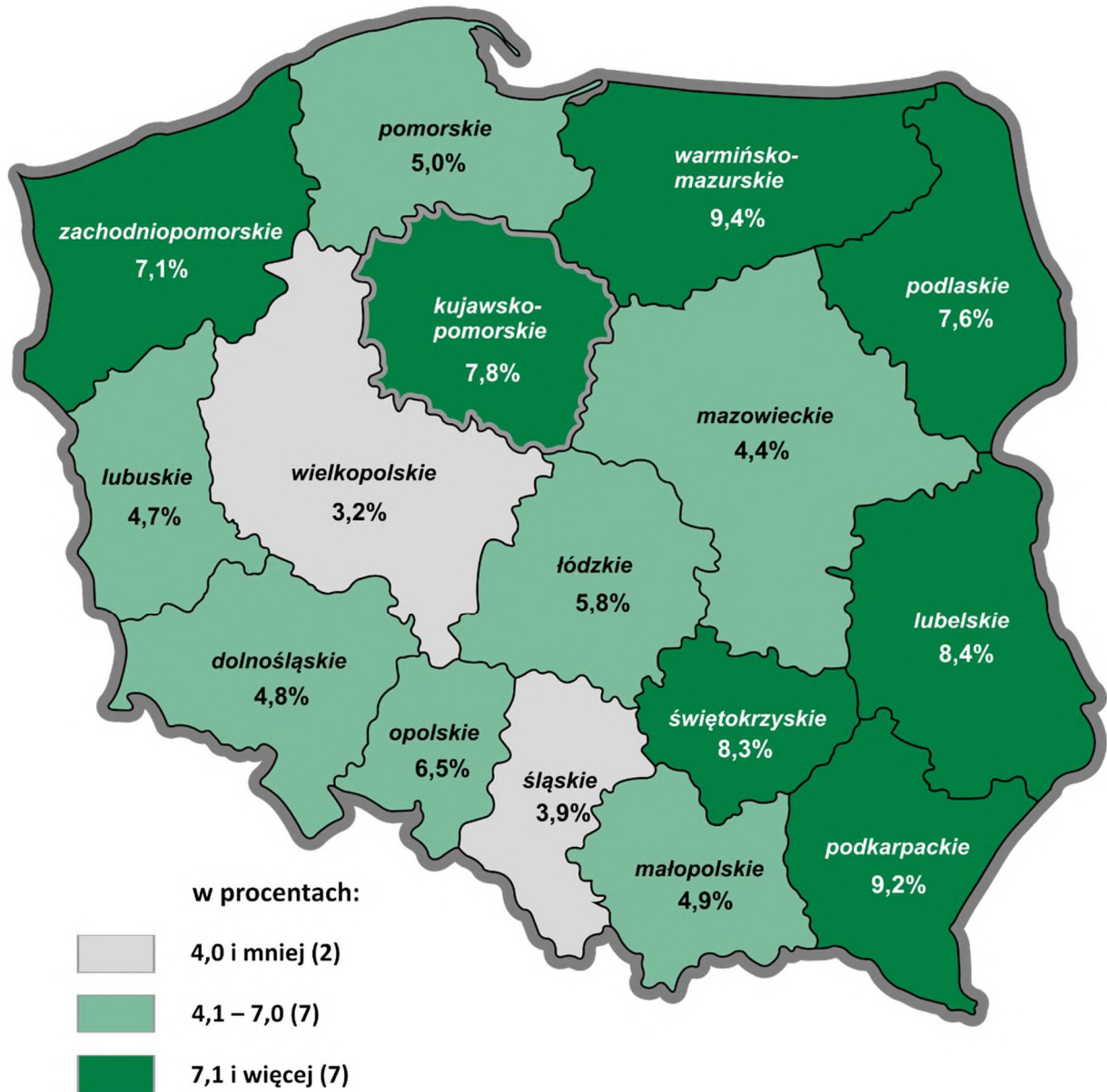
WYKRES 8. ZHARMONIZOWANA* STOPA BEZROBOCIA (W %) W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ (EUROSTAT) W STYCZNIU 2023 ROKU

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych EUROSTATU (ostatnia aktualizacja Eurostatu: 21.03.2023 r.)

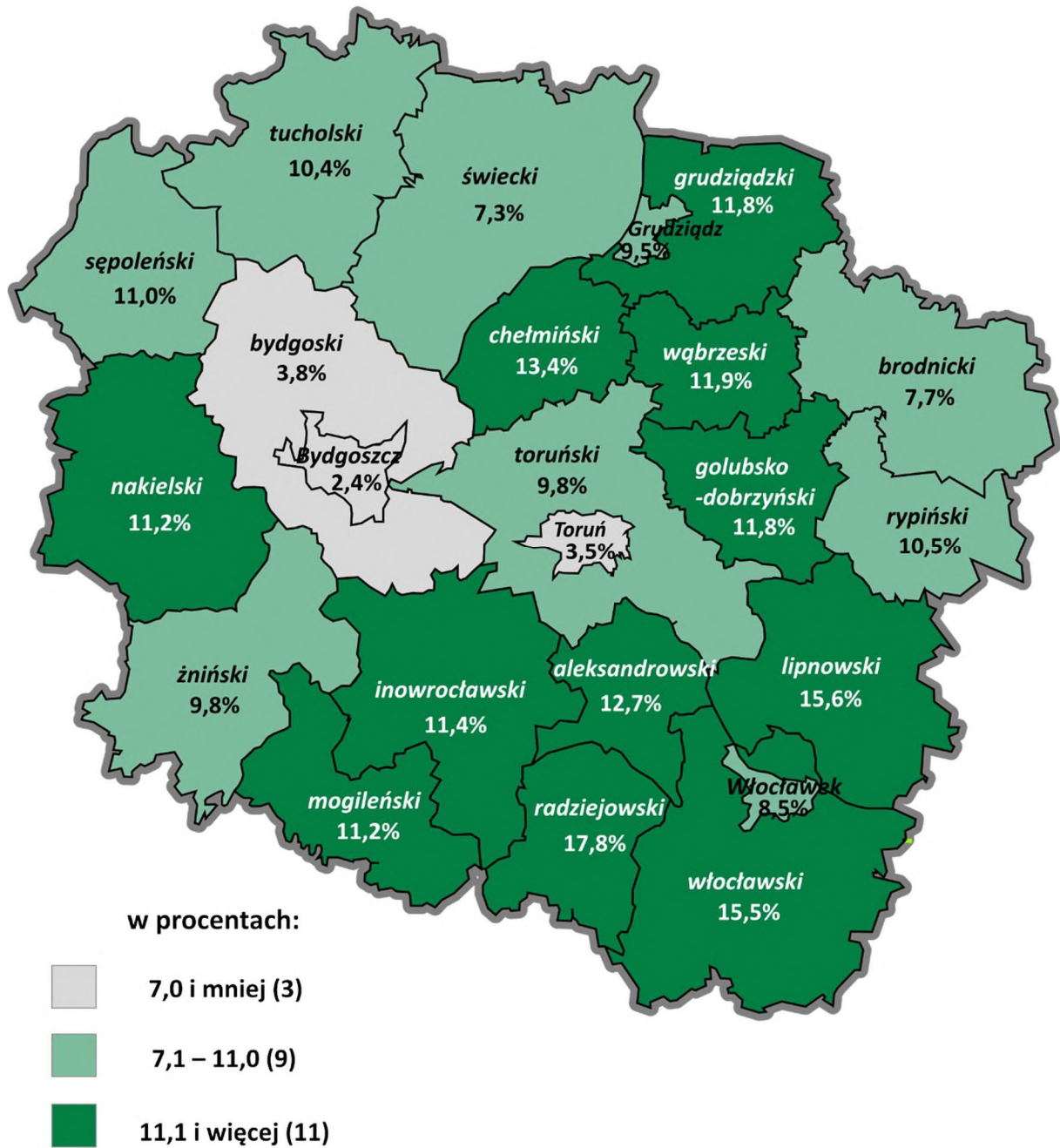
**MAPA 1. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW.
STAN W KOŃCU LUTEGO 2023 ROKU**

Polska: 5,5%

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych GUS
(dane z uwzględnieniem aktualizacji danych o liczbie pracujących)

**MAPA 2. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO. STAN W KOŃCU LUTEGO 2023 ROKU**

**województwo
kujawsko-pomorskie: 7,8%**

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych GUS
(dane z uwzględnieniem aktualizacji danych o liczbie pracujących)